SZEPTEMBER 18. — I. ÉVFOLYAM 17. SZÁM.
BUDAPEST, 1941. SZEPTEMBER 18. — I. ÉVFOLYAM 17. SZÁM.
A:
0
lér

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

SZENTPÉTERVÁR KÖZELÉBEN

MANNERHEIM

A magyarság testvérnépét, a maroknyi finn nemzetet megbámulja halhatatlan hősiességében az egész világ! A nemzetközi sajtó hosszú ideig csak bátor, de kétségbeesett és súlytalan szabadságharcnak értékelte a szovjet oldaláról kierőszakolt finn háborút s ezért volt nagy a meglepetés, amikor kiderült a nehéz csaták után, hogy a Ladoga-tó két partján a finn hadsereg **Mannerheim** lánglelkű vezetése alatt, egyedülálló hadműveleti sikereket ért el s merész előnyomulásával az Onega-tóig, elzárta észak felé Leningrádot a külvilágtól.

A finn nemzet, történelmének utolsó 500 esztendejében, kerek 100 esztendőn át harcolt Oroszország ellen s kegyetlen sorsával a Nyugatot védte mindig a moszkovita zsarnokság ellen. Mint a magyarnak, úgy a finn katonának is **„két ország közt, egy hazáért omlott ki vére..."** Nem akart elmerülni a vitéz nép a pravoszláv tengerbe, de Svédország hatalmi harcaiba sem! Meg akarta őrizni nemzeti sajátosságait s ezeréves népi lelkét, amelynek ősi virágai az elvesztett **Karélia** földjén bomlottak a **Kalevala** gyönyörű, színes legendáiba. Kelet-Karélia volt **a finn-Erdély,** ahol most Mannerheim serege csatázik Suomi egységéért... Cári Oroszország, Kerenszki köztársasága és a szovjet, egyformán ellenségei

Mannerheim marsall a főhadiszálláson. Suomi első katonája rengeteget dolgozik a hadszíntéren. Katonái tudják, hogy a nagy nemzeti hős állandóan velük van. Képeink a főhadiszállásról, a legújabb dicsőséges hadműveletek ideje alatt készültek...

Mannerheim marsall bevezeti a fényképészt a főhadiszállás legtitkosabb szobájába s éppen azt mondja: „Itt azonban diszkréciót kérek...

JELENTÉS AZ ELŐNYOMULÁSRÓL. Melander ezredes javaslatot tesz, a vezérkar elbírálja a javaslatot s Mannerheim marsall dönt...

A FŐHADISZÁLLÁS SZENTÉLYÉBEN.

Mannerheim marsall a katonai térképek előtt, amelyeken feltárul a legújabb helyzet, minden kis és fontos részletében. A terep rendkívül nehéz; erdők, tavak, sziklás helyek sokféleségében alakítja ki a finn hadsereg a sok „Katlant", a bekerítő acélgyűrűket a szovjetsereg körül. A hadműveletek egységét Mannerheim marsall biztosítja..

MANNERHEIM SZIKLAERŐDJE. Ötven méter távolságban a főhadiszállástól, egy hatalmas sziklafal mélységében, modernül berendezett nagy szobákban folytathatja munkáját a finn hadsereg vezére. — a légi támadás ideién...

HADSEREGE

... és barbár elnyomói a finn népnek s a ködös multban kísérteties példái ... ak az árulásnak, a hitszegésnek, a békefeltételek durva felrugásának, — mint ... inkban, amikor a finn **Kékfehér Könyv** okmányainak bizonysága szerint, ... vjet még a parancsbéke embertelen rendelkezéseit sem tartotta be s Suomi ... leigázására törekedett.

Eszakon a finn, délen a magyar harcolt Kelet ellen, nyugati lélekkel és ...ttal: történelmünk, sorsunk olyan mélyen egyforma, mint a származásunk. ... szálai az elrendelt népéletnek, felragyogóan közénk fonódnak, ezért né- ... testvéri szeretettel Suomi földjére s vessük szívünkbe győzelmének képeit . . .

... az erdők mélyén, aknamezők között állásba viszik a finn katonák a géppuskát.

AZ OROSZ GÉP-PUSKÁNAK!
...llyal a kezében, a finn tiszt rohamot vezényel.

ÉJJELI FINN ROHAM!
Az elfoglalt szovjet tüzérségi álláson s az elesett szovjet katonák holttestein át feltartóztathatatlanul rohan előre a finn rohamcsapat az Onega-tó felé . . .

Az égő szovjettank mellett előre, üldözni a menekülőket!

Finn géppuskás a harcban.

Finn géppisztolyos katona a végtelen erdőségek egyik állásában.

Kirpicsnikov, a megsemmisített 43. szovjethadosztály tábornoka, fe
finn vezérkari tisztek előtt a feltett kérdésekre — és

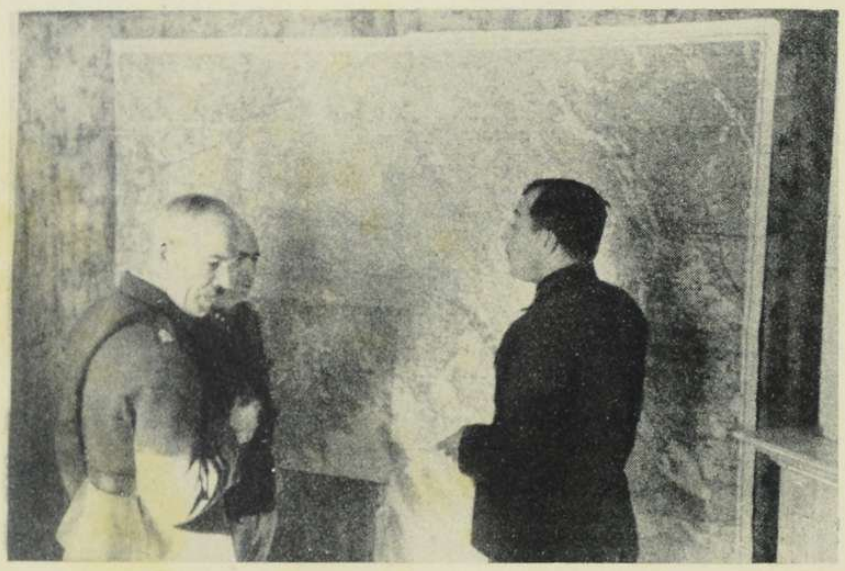

PARANCSOLJON TÁBORNOK ÚR!

Az elfogott Kirpicsnikov szovjet-tábornok, kihallgatása alatt udvariasan tűzzel kínálja meg Oesch finn tábornokot. A finn tűz már elvégezte feladatát, — s a szovjet hadosztályparancsnokság is fogságba került . . .

. . . Oesch finn tábornoknak elmagyarázza a térkép előtt, hogy mi történt a vesztett csatákban, mondván, —

. . . itt történt a baj, mert a megígért utá elmaradt . . .

A FINN ÁLLAMELNÖK A FRONTON

Risto Rity államelnök megszemléli egy légelhárító üteget

TISZTA, NEMES FINN ÉLET . . .

Esküvő a harctéren. A menyasszonyt katonai kitüntetések díszítik. A Lotta-szervezet tagja s boldog, erős életet vár népének szabadságharcától . . .

Vidám finn katonaélet, a győzedelmes első vonal mögött.

PETROGRÁDI EMLÉKEK

Irta: RAJNISS FERENC

Huszonkét évvel ezelőtt láttam először a Névaparti szovjetvárost. Már nem volt Szentpétervár és még nem nevezték el Leningrádnak. Keserves volt nagyon az ismerkedésünk... Két évtizeden át iparkodtam elfelejteni a vad találkozást s ma már csak elködösödött, megfakult képekre vet fényt emlékezetemben a tengerparti vörösfészekre zúdult világtörténelmi ostrom rengeteg ágyúvillanása. Azért odakószál állandóan a gondolatom. Épületeket látok és utcákat, városnegyedeket és gyönyörű, régi hídpilléreket, tudom, hogy merről kell betörni a városba s hol dühönghet majd a véres utcai harc. Nagy temető az ember lelke s a megrázó események felverik nyugtukból a kísérteteket...

Szibériából jöttem egy félévig. Gyenge emberi szó, hogy a poklon át. Ülték egymást a vörösök és a fehérek s mindkét táborra letenyerelt óriás csontkezével a tifusz. Százezrek hullottak el. Szikrázott a napfény a téli havon s csonttáfagyott barna foltok tarkították a végtelenségig a tájat: a holt emberek szétszórt serege. Kihordták mindenütt a hullákat a városok és a falvak szélére temetetlenül. A menekülők felkapaszkodtak a mozdonyokra, a vasúti kocsik közé s onnan sodorta őket az ájulásba és az árokba a 40 fokos hideg. Szabadjára engedett rablóbandák garázdálkodtak a láztól gyötört betegek között s végeztek velük mocskos rongyaikért. Az élők szeméből is kihalt a fény s helyébe lopódzott valami alattomos, vérködös parázslás: az állati önvédelem sunyi, szűkreriadt villódzása. *Rossz volt embernek lenni...*

S mi szöktünk bolondul, dühödten, fel északnak Vladivosztok felé, ahonnan a csehek szorították vissza a búj dosókat, le Novo-Nikolajevszknek és Omszknak, ahol fegyverrel vártak reánk s oldalt a kínai falak felé, a pusztulás sivatagjaiba; szüktünk gyalog, szenes kocsikon, tifuszos betegek között, csikorgó télben, olvadt tavaszban, 8000 kilométeres veszett igyekvéssel, éhesen, rongyosan, halálos veszedelmek csúszós ösvényein, mert korbácsolt kifelé bennünket az idegen világból s húzott magához vérünk s álmaink örök szentsége: *Magyarország!...*

Hallottunk róla, hogy a fegyver kihullott a kezéből. Hogy belülről is rátámadtak. Károlyi Mihály, Kun Béla, Trianon neve zúgott a fülünkbe, de mindegy volt már minden, csak egyszer hazaérhessünk! haza, emberek közé, az örjöngő vörös pokolból a megsebzett országba.

A Volga lomha vizének partján jártunk, amikor a füzesek sárgászölden meglombosodtak. Perm körül néztük fájó szívvel a vetést, Vologdánál a beérő búzatáblákat s Petrográd is végre elénk tárult a nyári fehér éjszakák nyugtalanító világosságában. Azt hittük, hogy csak ugrásnyira vagyunk hazulról...

A fehér éjszakák még a híres, ragyogó Szentpétervárra emlékeztették a szovjetlakókat. Egész éjjel olvasni lehetett a szabadban, amíg az északi fény elverődése hajnalig világított, de a cári Oroszországban nem a könyveké volt ez a nyári csoda. Nemes urak, tisztek, tündéri dámák mulattak vak gondtalanságban a téli palota közelében húzódó hatalmas parkban, — ahol ki volt írva a forradalom előtt, hogy «a kutyákat bevinni nem szabad» s «katonáknak tilos a bemenet...!»

Amikor tehervonatunk betántorgott a piszkos pályaudvarra, a fehér éjjel fényessége fürdette szépre a lezüllött, szomorú várost. Csillogtak a bezárt templomok kupolái, világoskék köntöst hordott a Néva, a csatornák vize lágyan csobbant az óriási kőkockákon, sötét ablakszemek rejtették el szégyenlősen a nyomorúságot s a Nyewszki Prospekt olyan volt gazdag, titokzatos kihaltságában, mintha most pendült volna rajta valahol Wronszki gárdakapitány ezüstsarkantyúja...

Meghatottan szorítottam egyet a madzagon, amely a cipőm talpát a különvált bőralkatrészekhez kötötte...

Az Admiralitás palotája előtt vitattuk meg, hogy merre vegyük az útat: Jamburgnak Esztóniába vagy Gacsinának Finnország felé. Mindenképen csak egy ugrás a szabadság! A szívünk a torkunkban dobogott. Gacsinát választottuk találomra s a rövid terepszemle után visszaindultunk a vagónokhoz összeszedni a cókmókot a végső menekülésre.

Ott várt reánk Grósz elvtárs, a helyi «magyar» szovjet zsidó főnöke revolverrel a kezében... Pillanatok alatt fegyveresek fogtak közre bennünket s behajtották az elbódult társaságot a volt osztrák-magyar követség épületébe és onnan napokig tartó kihallgatás és fenyegetés után a Szmolniba.

Késő őszig fát hordtunk ki az uszályokból és súlyos vizes dorongokat halásztunk össze a Néva vizéből, kékre dermedten, napi negyedkiló zabkenyérért és néhány darab szalóncukorkáért. Soha sem fejtettem meg a szalóncukor-valuta titkát. Biztosan a Szmolni raktárában felejtettek egy rózsaszínű selyempapírba csomagolt hatalmas szállítmányt még abban az időben, amikor itt tiszti leányokat neveltek... Kenyérosztáskor a késre vastag réteg ragadt a nedves, szürke pépből; — azt is elosztottuk külön egymás között kínos pontossággal...

Beton csatorna köveket gurítottunk egy nap felfelé a deszkákon az uszályból. Valamelyik fáradt társam kezéből visszacsúszott a nehéz teher s teljes súlyával hozzávágódott az alsó betoncsőhöz, ami nem érdemelne említést, ha nem lett volna a két szilárd felület között a kezem. Felhasadtak az ujjaim, az egyik körmöm levált a helyéről s a tartó kis cafatokat bicskával leoperálta egy szolgabíró, aki állítólag egy félévet az orvosi fakultáson töltött. Csak éppen tiszta rongy nem volt a kötözéshez. Néhány nap mulva belém markolt a láz...

A kórházban ismerkedtem meg egy svéd mérnökkel, aki azt állította rólam, hogy elektrotechnikus vagyok s jótállásával rövid három hónapra szabadlábra kerültem.

Dühöngött a tél Leningrád utcáin. Három emeletes magasságban a villanyvezetékek porcellán sipkáit illesztettük a falba s kifordult a kalapács érzéktelenné fagyott kezemből... Leégett papírgyárban szereltünk dinamókat, villamos fűrésznél dolgoztam s az esztergapad mellett. Nem vesztegettem el a szabadidőt. Akkor még élt a bosszúvágy és a változás reménye a jobb elemekben. Összeesküvések zsendültek. Tisztek jártak össze éjjel, a rongyos kabát alatt csillogó cári kitüntetésekkel. Futárok hordták a csábító híreket. Nem állott szilárd talajon a szovjet...

Ebből az időből ismerem Leningrádot. *Az ellenforradalom* elmélete már tökéletes volt. Minden városrész s fontos középület elfoglalásának s az utcai harcok vezetésének terve készen várta a nagy fordulatot, amely csalóka lidércfényként libegett a szovjet mocsár fölött.

Éhezett és fázott a nép. Erdők ölelik körül Nagy Péter városát, de a kórházakban megfagytak a betegek. Sztrájkhullám vágott végig a gyártelepeken. Százával lőtték agyon a zendülő munkásokat s a kommunista propagandát ellenszernek a végletekig fokozták. Egymást érték a forradalmi ünnepek. Lenin beszélt, Trockij és Zinovjev, mindegyik rekedtségig az összes nagygyűléseken s lesték mint a tömegszenvedély ripacsai a hatást. Ismertem már minden mozdulatukat az unalomig. Sztalin még csak pótember volt abban az időben, hátul szőtte a szálakat a csinovnikok között a szovjet-bürokrácia nagy esélyeinek felismerésével. Rosszul beszélt Sztalin oroszul, s Trockij kicsúfolta...

Megismerkedtem Saljapinnal. Együtt hallgattunk egy régi Beethoven-estet, ahol a bevezényelt vörös gárdisták tökmaghéjat köpdöstek egymásra s nyerítve röhögtek, ha a halk muzsika magasztos erőkbe áradt. Egy Saljapin-koncerten tombolva ünnepelték a tatárdalokat éneklő nagy orosz művészt s a szokásos «ráadás» kezdetén, a volt cári páholyból Zinovjev lekiáltotta a vörös dal nevét, amelyet hallani akart. Apfelbaum-Zinovjev volt Petrográd félelmetes, egyeduralkodó helytartója... Saljapin felvetette őszülő kemény fejét, elundorodó széles mozdulattal. utánozhatatlanul gőgös, megvető nemet intett s levonult a színpadról. Az ellenforradalom szikrázott a teremben... A nagy favágó, a büszke paraszt, a zabolátlan művész, aki valamikor holtrészegen kiállott a Faust előadásán a rivaldafénybe s felszólt a cárnak, hogy most nem hajlandó énekelni, kimutatta pompás fogafehérét, Petrográd vörös cárja előtt is. Így becsülte meg előbbi urát, a magamódján...

Bolond világ volt mindig, — fantasztikus, torzvonalú, ázsiai végletekbe csapkodó világ, — a moszkoviták földjén...

Éjjel fogtak el újra... Szuronnyal szedtek ki az ágyból, üvöltöttek s reám emelgették a fegyvert, mintha egy ezredet kerítettek volna be. Kissé homályos volt a vád, de elegendő a halálos ítélethez. Matrózokkal társalogtam s hiányos tudásom kiegészítésére megkérdeztem, hogy voltak-e a békeidőben zsidómatrózok, mert akkortájt már minden tengerész népbiztos zsidó volt, cipőbújtató, szörnyen széles, élesrevasalt nadrágban... Azt a választ kaptam, hogy ez a tengerészeti mánia új divat a zsidóknál. Közben vesztemre a kronstadti matrózok egy lázadó felíratot intéztek Trockijhoz s abban megbolygatták a zsidókérdést is. A felírat szerzőit agyonlőtték, amit csak később tudtam meg. Ez a véres közjáték elrontotta az esetemet s a forradalmi bíróság elé juttatott. Egy bécsi zsidó ügyvéd, egy orosz mintaasztalos és egy komor idős muszka, akinek úgy szemre, csak az idült alkoholizmus lehetett a becsületes foglalkozása, rövid félóra alatt végzett velem. A mintaasztalos úgy védett, mintha fizették volna érte s barátságosan megrázta a kezemet, mielőtt a halálomat aláírta. Derék ember volt. Távozáskor is visszaszólott illedelmesen: «Zdrasztvujtye tovaris... Nicsevó, nicsevó...» Ami nem volt igaz, akármilyen rendes ember lett légyen a mintaasztalos.

A *Péter-Pál* erődbe kerültem s később a hírhedt Spalernájába. Hat hétig egy percre sem engedtek ki földalatti cellámból. A poshadt ételt az ajtóba vágott csapóajtón adták be. Gyöngyözött erősen a betonfal. Egy faláda és egy zsákdarab volt a szárítóberendezés. Időnként feltörölte az ember a pocsolyát s belecsavarta a ládába... Ez volt a szórakozás s a patkányok életének tanulmányozása. Unjító, egy idő után nem tudni s nem látni, hogy mikor hajlik a nappal sötétségbe... Kínzott a vágy, hogy alkonyatot láthassak.

Magamban mindent elrendeztem. Nem is haragudtam senkire. Olyan világosra kirajzolódott minden elém, hogy megéltem az élet boldogságát. Szép volt, amit magam mögött hagytam. A Maros, a napfény, a könyv, a gondolat, az iskola és a tanítás, a béke és a háború, az egészség és a vidám nevetés. Vihar jött, titokzatos mélységekből s elvert az Isten háta mögé. Életemben nem volt száz fölös koronám s itt most burzsujnak neveznek. Mit teheték en az örvénylő viharban? Elkapott s elvisz valami barna, őszi embertemetőbe. Így volt ez tízezer évekig s én is csak levele vagyok a fának... Megnyugodtam, de a mintaasztalos újra felzaklatott. Eljött megkérdezni, hogy fellebbezek-e? Fellebbeztem. Azóta is állandóan fellebbezek, ha baj van. Rászoktatott a petrográdi mintaasztalos...

Alig lépett az idő, gyötrelmesen vánszorogtak a hetek és a hónapok, fájt az éhség, a hideg beköltözködött a csontjaimba s ellepett mint a bárányhimlő, a menekülési vágy. Az életösztön fáklyája gyulladt belém: Ordítva vertem a vasas ajtót ökéllel, zsámolyval, nem féltem már semmitől és kiharcoltam, hogy elővezessenek, meghallgassanak s tovább adják felfelé az ügyemet. Már gyávaságnak láttam a bölcselkedést, érdekelt minden lépés zaja, s lestem a szökést vagy a megszabadulást.

És életem legszebb napja volt, amikor egy revolveres matróz kihirdette előttem, hogy a halálbüntetésemet felfüggesztették s egyidejűleg mint magyar tuszt, újra halálra ítéltek, de az ítélet végrehajtására csak akkor kerül sor, ha a Magyarországon elítélt kommunistákat kivégzik... *Nem ez volt a gyönyör, hanem az, hogy visszavittek bajtársaim közé!* A Kresztibe kerültem, ahol ketten laktak egy cellát s ahol naponként egyórai szabadséta volt a szokás a börtönudvaron. Együtt lenni a többivel, 190 magyarral, a legrosszabb sorsban is jobb, mint a fojtogató egyedüllét! A barbár állapot, a bebörtönözött tuszok embertelenül nehéz, bizonytalan helyzete és sok szenvedése csak lassan feledtette el velem a viszontlátás nagy örömét.

A Néva partján állott a keresztalakban épített óriás fegyház. A középső kupolájából az őr az összes cellaajtókat láthatta. Központifűtés berendezését a hóhérlakással együtt, már az első forradalomban összerombolta a tömeg, abban a tévhitben, hogy nincs többé szükség börtönre a szabad országban. Később ez a demokratikus illuzió oda satnyult, hogy igaz, — mert börtön az egész birodalom...

Két telet töltöttünk rabságban a Kreszti falai között, fűtés nélkül. Koraősszel meggémberedett a kezünk s késő tavasszal kiengedett. Nincs mit írni erről azoknak, akik nem próbálták. A fény szülte az embert, az áldott meleg nevelte s amikor a nedves, párás, nyirkos hideg tartósan beléköltözik, még az agysejtjei is külön dideregnek. Nem forró a pokol, egész biztosan nem az, hanem jégcsapos, zuzmarás, betonnal kövezett s elnyűtt ruhában és rongyos cipőben kell mozdulatlanul álldogálni benne...

A vasrácsos ablakon néha belesett a nap. Órákig álltunk keskeny, megaranyozott pászmájában. Az elcsigázott testet a munka sem tudta már felmelegíteni. Kijártunk a Névára, a jeget csákányoztuk s a szőnyegeket szedtük fel a cári palotában, amelyet éppen múzeumnak rendeztek be. Márvány, arany, kincsetérő fa, finom vonalak, dús díszek, miniatürök, festmények, ezeréves kínai vázák, tündöklő termek s lépcsőházak ragyogása, mesébe varázsolták a palotát. A cár remekbe készült portréján két kerek lyukat vágtak éles késsel a szemek helyén. A cárné képét darabokra hasogatták s imazsámolya fölött egy Murilló-Mária kép összevagdosott roncsai lógtak ki a rámából. A görög márvány szobrokra trágár megjegyzéseket firkáltak a vöröskatonák tintaceruzával. «Ilyen erkölcstelen volt a cár!» olvastuk az iromba betűket valami bolsevikibe oltott nyárspolgár szörnyülködését...

(Folytatjuk.)

A hortobágyi hidi vásár

A messze tõldõn híres hortobágyi csárdát sokan keresik fel; a csárda õreg épülete sokszor látott már sok népet, autó- és autóbusz-sorokat a pusztán. De igazán csak kétszer egy évben népes a környéke: hidi vásár idején.

Messze környékről, száz kilométerről is idejárnak vásárra a gazdák. Messze nyúlik a multba a története ennek a vásárnak, amit minden tavasszal és õsszel itt tartanak meg, a népdal szerint „kilenc likra állitott" hortobágyi nagyhíd mellett; innen hívják hidi vásárnak a hortobágyi vásárt.

Kora hajnalban kezdõdik a vásár; a gazda százszor is meggondolja, amíg tenyerébe csap az eladónak, megnézi mit vesz és megnézi elõbb mit árulnak mások. Megnézi még a fogát is a tehénnek, mielõtt döntene, de még a lóvásárt jogerõssé tevõ parola is csak akkor eshet meg, ha már minden rendben van a lovacska körül.

Hanem aztán, ha megesett a vásár, akkor becsülettel, vidáman megeszik, megisszák az áldomást, azután körülnéz egy kicsit a gazda, mit vihetne haza a kicsinyeknek is. Nagy ilyenkor a keletje a mézeskalácsnak...

De szót ejtenek az õreg pusztai emberekkel is. Jó tudni, hogy mit szólnak a világ járásához az õregek! A fiatal bojtárok is megvitatják az eseményeket, a vásárra felhajtott juhok aklának kerítése mellett...

És a látni jött vendég...? A japán látogató éppen egy bojtárról barátkozik a pusztán. Szeretné elvinni messze keletre a szép szál magyar fiú képét...

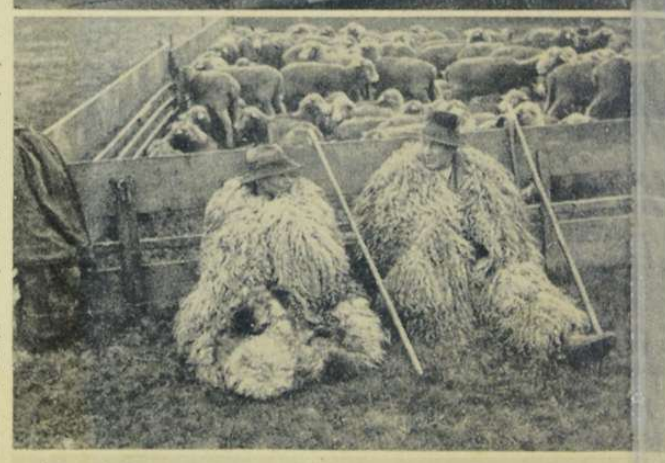

HÉTRŐL HÉTRE

Most meg a tojás

játszik bújócskát" — írja az Uj Magyarság, — „szemérmesen elkerüli a piacokat, eltűnik azon a titokzatos úton, amelyen nemrégen elindult a vöröshagyma némely társával együtt. A háziasszony reggel sietősen veszi kosarát, megigéri gyermekeinek, hogy hamarosan visszajön, csak viseljék magukat jól, elindul az élelmiszeres boltba és a piacra. Nincs sok ideje, hiszen várnak rá a házi gondok. Az egyik kellemetlen meglepetés a másik után éri aztán, amikor azt tapasztalja, hogy egyes helyeken sorba kell állnia, másutt pedig azzal fogadják: kifogyott, amit keres. Kétségtelen, hogy bűnös kezek rejtőznek a háttérben, lelkiismeretlen spekulánsok, akik rejtegetik az árut, valami nagyobb haszon reményében. Tűrhetetlen állapot ez, sürgősen segíteni kell rajta. Nemcsak a fogyasztó közönség türelmével élnek vissza egyesek, hanem a hangulatot a termelő ellen is fordítják, pedig az szívesen adja el fáradságos munkájának eredményét. A közre ártalmas egyénekről van tehát szó, olyan ellenségekről, akiknek garázdálkodása tovább így nem mehet. Le kell csapni rájuk a törvény teljes szigorával, egyszer s mindenkorra el kell venni a kedvüket attól, hogy az árut visszatartsák. Amikor derék honvédeink életüket kockáztatják a harcmezőkön, mikor az egész társadalom erejét megfeszítve vesz részt az ország javáért folyó küzdelmes munkában, pillanatig sem nézhetjük tovább a piacok hiénáinak bűnös üzelmeit. Toloncházba, internálótáborba velük!"

A nemzet legfőbb érdeke kívánja meg, hogy az egyik oldalán a bajoknak a bűnösök elvegyék méltó büntetésüket s a másik oldalon a legkiválóbb szervezet védje meg szakszerű munkával a gazdasági arcvonalat minden eshetőség ellen. Határozottan és gyorsan kell felkészülni a télre, hogy a szép igéretekből — valóság legyen . . .

Hová tűnt el

a mult héten a burgonya? — kérdi a Magyarság is. „Szombaton 16 vagon hagyma érkezett a fővárosba, — mégsem lehetett hagymát vásárolni . . ." „Burgonya sincs, pedig a szokásos 24 vagon mindennap szabályosan beérkezett . . ." A Magyarság szerint tudatos, földalatti munka folyik, felkelteni a bizonytalanság érzését s bizonyos, hogy ez az állítás igaz! Régen érezzük, hogy a titokban s földalatti módszerekkel folytatott propagandával nem áll arányban a bágyadtra hangolt nyílt állásfoglalás az ország életfontosságú kérdéseiben, már pedig ha ez az aránytalanság a tényleges hatásokban hosszú ideig megmarad, akkor csak az ország ellenségei nyerhetnek. Minden jobboldali erőt össze kell fogni a fenyegető válság leküzdésére. Még az egylakiság is sok az országnak. Minisztériumok, hivatalok, intézetek ügykörei egymást nyesik és hatálytalanítják. Egyes szektorokban már minden állami monopolium s más részeken szabad a vásár, de ahol a spekuláció lábat vethet, onnan kifordítja sarkaiból rövidesen a rendezettnek látszó területeket is. Jobb lett volna idejében visszahúzódni a liberális időkben helytelenül kialakult frontokról s kedvezőbb állásokban arányosítani az árakat, béreket és fizetéseket avval a szilárd szándékkal, hogy az új, a meggondolt és tervszerű összefüggések rendjét nem engedjük többé megbolygatni! A zsidóság destruál a maga érdekében s ezrek suttogják körül, hogy csak az ehezés lehet a sorsunk, mert kivisznek minden terményt az országból. Az igazság pedig az, hogy egy kerek esztendeje szünetel a vaj, a zsír és szalonna kivitelünk! . . . A spekuláció pusztította el az állományt s nem is tudunk magunkon segíteni, amíg a hibákat be nem valljuk. Valami baj mégis csak van, — bocsánat a viszonyokhoz mért csöndes közbeszólásért . . .

A nyilasválság

kérdésének sok az ágaboga, de van egy kisérő jelensége, amelynek felháborodott megbélyegzésében minden jóérzésű jobboldali magyar egyetért. A zsidó kotnyeleskedésre gondolunk! Undorító, ízléstelen, vásári és szemérmetlenül hazug a héber rikoltozás az olyan súlyos és nagy kérdések körül, amelyekhez semmi közük sincs. Érthetetlen dolog, hogy az ujságíró kamara miért tűri az útszéli gyalázkodást a zsidó lapokban, s miért engedi meg, hogy az egyik lap a másikat állandóan csak gúnynévvel emlegesse? Elvégre a kamarának szellemi és erkölcsi feladatai is vannak a magyar ujságírás berkeiben s az összeverődött zsidó érdekképviseleteket rászoríthatja a tisztességes viselkedésre. Hónapok óta figyeljük a mérsékletet a kormány lapjaiban és az ádáz üvöltözést zsidóéknál. Tíz-tizenkét zsidó többet veszekedik, izgat, lázit, humorizál, mint az egész magyar sajtó. Kinek az érdeke ez az alpári hang s a bujtogatás a jobboldal ellen? Hiszen ha a jobboldali sajtó elkezdené felsorolni holnap ezeknek a nagyhangú, sárgafoltos ujságoknak néhány év előtt közölt cikkeit — ami jól megfontolt külpolitikai érdekek miatt nem ajánlatos, — akkor az egész ország dermedten bámulna a gyorsan elfelejtett közelmultra . . . De visszaélni ezzel a közlést-tiltó fegyelemmel nem szabad! Megkövetelhetjük a szerény viselkedést azoktól, akiknek nem is volna szabad beleszólniok Magyarország közügyeibe. Gúnyt űzni a lelki válságból, a töprengésből, keserves magyar útunk sok nehéz hajlásánál: ez volt a zsidó szellemeskedés a multban s joggal fájhat mindenkinek, hogy megengedett s talán kihasznált módszer — a jelenben is . . .

A hirdetési dzsungelről

megemlékező írásunkra sok levél futott be a Magyar Futárhoz. A hirdetési rovatokban pedig óvatosabb lett valamivel a zsidóbujtatás, ami azonban [illegible] egen keveset, vagy semmit sem változtat. Természetes dolog, hogy jónehány iparengedélyhez jutott keresztény ember azt kérdezi, hogy reális vállalkozásához miért nem kaphat tőkét — egyenes úton? . . . Ez a kérdés a zsidótörvények súlyos, alapvető hibája körül csap a bokorra s a nagy tévedésről már nyiltan kell beszélni. A kis zsidót ugyanis, egyszerűen elbocsájtották az állásából, vagy bevonták tőle az iparengedélyét. De mi történt a nagyzsidóval? A bankok, üzemek s részvénytársaságok urait és parancsolóit utasította a törvény arra, hogy árjásítsák vállalataikat. Sértő szándék nélkül jegyzem meg, hogy a történelem folyamán soha, sehol még nem szólították fel a betyárokat arra, hogy szíveskedjenek kedvük szerint kiválogatott pandurokkal a zsákmányban osztozkodni . . . A zsidótörvény végrehajtására tehát, a vagyonos zsidóság szemelte ki és állította be az árja elemet s nem is lehet haragudni azért, hogy a zsidóság a maga éredekeinek védelmére csak olyan egyéneket válogatott össze az árjásításra, akiknek kisebb gondjuk is nagyobb a zsidókérdés megoldásánál. A kiszemelt árjának megnézték a párját, multbéli tevékenységét, összeköttetéseit s ahogy Pesten mondják, „biztosra mentek", amikor őméltóságát vagy kit, beválasztották lelkes bizalommal az igazgatóságba. Igy lett a keresztény akaratból zsidó érdekvédelem. A friss keresztény Aladárok pisszenni sem mernek a zsidókérdésben s hallgatással szolgálják meg a pénzt. Megmarad a gazdasági zsidó szellem, a profit, a különálló sémita érdek, csak éppen osztozni kell néhány jámbor úrral a hasznon. Ez a rendszer sohasem szül a bankok politikájában egy új hitelrendszert s nem siet soha az új keresztény egzisztenciák megtámogatására, pontosan azért, amiért a patak nem fut a hegyre . . .

Baráth Tibor

a fiatal magyar történelemtudós, a kolozsvári egyetemen tanít. Kézikönyvet irt, ahogy illik az anyagához, de a rövid, összefoglaló „Magyar Történet" ellen heves irodalmi ágyútüzet indított a liberális cs. és kir. szemlélet, buzgón segítő marxista vakkantások kíséretében. Az a vád, hogy Baráth Tibor politizálgat, sokszor téved, tudománytalan és „sietős korszerűséget" hirdet . . . Bizony, tévedésmentes történelemírás nincs. A legnagyobbak is tévedtek sokszor s minden becsületes, okos, emberi lélekkel megírt történelem politizál és korszerűséget hirdet, — mert mirevaló lenne foglalkozni a történelemmel, ha semmit sem tanulnánk belőle a jövőre? . . . Nem is az adatbeli tévedések feltárása a fontos a bírálatban, hanem az a sajátságos türelmetlenség, kisszívű gőg, rideg fölény és rosszul rejtegetett célzatosság, amely a fiatalabbakat joggal kergeti túlzásokba, a válaszadás idején. Ha valaki lelkesedik a haladásért, nagynak látja a kort, melyben él, önállóan gondolkodik s formát keres, nem a másét, hanem a magáét, azt sehol sem dorongolják le olyan szívtelenül, pózosan és sértő módon, mint minálunk. A megértésnek és a jóindulatnak halvány szikrája sem csillan fel a szeretetből kihűlt boncok írásaiban, mintha szándékosan lökdösnék a fiatalabbakat a túlzások felé, hogy annál elkülönültebben képviselhessék a klaszszikus penészt. Milyen jellemző, hogy a bírálat II. Lipót és II. József érdemeinek kiemelésére óhajtja szorítani Baráth Tibort s valami világrengető tévedésnek minősíti az 1848 április 11-iki alkotmány „liberális és demokrata" elnevezését. Fáj, hogy Baráth Tibor beszélni mer a 3. zsidótörvény szükségéről s hogy „egyes megnevezett kormányférfiakról" állítani meri, hogy bennük „joggal siratja az egész magyar nép fajtánk legszebb virágait . . . " Kit nem szabad megsiratni, az állítólagosan objektiv bíráló rendeletére? . . . A dühödt irigység és a kegyeletsértő, durva politizálás diktálta ezt a mondatot s aki leírta, annak semmi joga sincs másokat tárgyilagosságra oktatni. Baráth Tibor nem tévedhet annyit, hogy az ilyen elfogult bírálatokat komolyan vegye, — de munkájával és belső küzdelmével sokkal nagyobb lehet a jövőben, mint amekkorának bírálói magukat — képzelik. Pedig ez nagy szó! . . .

HONVÉDEINK A HADAK UTJÁN

A bolsevizmus ellen harcol a magyar honvéd! Képünkön vidám magyar katonák fogják körül az elfoglalt Lenin-szobrot, — de nem sokáig, mert,

a következő cselekedet a pogány bálvány ledöntése, hogy a vörös terrort dicsőítő szobor helyét elfoglalhassa az egyszerű kereszt . .

MAGYAR TÁBORI MISE.
Az ukrán lakosság is résztvesz az istentiszteleten.

AZ IDEIGLENES TEMPLOM,
amelyet az ukrán lakosság a megmentett szentképekkel rendez be, honvédeink védelme alatt.

KATONAI KITÜNTETÉSEK

A Kormányzó Úr a Szovjet-Unió által Kassa város ellen végrehajtott légitámadás alkalmával tanusított önfeláldozó magatartásáért a Magyar Nagy Ezüst Vitézségi Érmet adományozta a hősi halált halt *Pócsi* József tsz. szakaszvezetőnek, *Tengely* Ferenc címz. őrvezetőnek és *Borisz* Sándor honvédnak.

A Kormányzó Úr *a szovjet elleni* hadműveletek alkalmával az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért:

1. A Magyar Nagy Ezüst Vitézségi Érmet adományozta a hősi halált halt *Szénás* József tsz. szakaszvezetőnek, *Arányi* Gergely tart. szakaszvezetőnek, *Balázs* Andor hdp. őrmesternek és *Néblí* Antal tsz. szakaszvezetőnek, továbbá: *Gátmezei* József ht. szakaszvezetőnek, *Gajzágó* Arisztid hdp. őrmesternek, *Tóth* János tsz. szakaszvezetőnek, *Jászó* Tivadar tart. karp. őrmesternek, *Kóti* András tsz. szakaszvezetőnek, *Strényer* Imre ht. őrmesternek, *Tóth* Sándor tsz. szakaszvezetőnek, *F. Tóth* László honvédnek, *Olajos* Mihály tsz. szakaszvezetőnek és *Szathmári* József ht. őrmesternek.

2. A Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érmet adományozta: *Bajcsy* Endre tsz. szakaszvezetőnek, vitéz *Kertész* Árpád ht. őrmesternek és *Bárány* József szakaszvezetőnek.

Az ellenség előtt teljesített kiváló szolgálatokért adományozta:

1. A Magyar Bronz Érdemkeresztet a hadiszalagon *Haraszti* József ht. őrmesternek.

2. A Magyar Bronz Érdemérmet a hadiszalagon: *Varga* Gyula ht. gk. mű. őrmesternek, *Pénzes* László ht. őrmesternek, *Laszák* Mihály ht. őrmesternek, *Kőhalmi* István ht. törzsőrmesternek, *Incze* Gyula ht. őrmesternek, *Árnyas* Béla ht. őrmesternek, *Dékány* László tart. tizedesnek, *Madár* Ferenc tart. őrvezetőnek és *Bödör* László ht. törzsőrmesternek.

VIDÁM MAGYAR—NÉMET VERSENY AZ ARCVONAL MÖGÖTT.

Ki tudja gyorsabban rendbehozni a „tornisztert"?...

IFJÚ MAGYAR DICSŐSÉG AZ ŐS VÁRAK MENTÉN.

ROVID PIHENŐ A NAGY ÚTON.

KORMÁNYZÓNK ÉS BÁRDOSSY MINISZTERELNÖK A NÉMET FŐHADISZÁLLÁSON

13 Berlin 0 3107 234 13/9 1 07
Kurtscher Atelier Dr. Hajniss Magyar Futar
Josefring 5 Budapest

Horthy Miklós kormányzó és Hitler vezér és kancellár a harcvonalból befutott legfrissebb jelentéseket tanulmányozzák. *(Rádiókép.)*

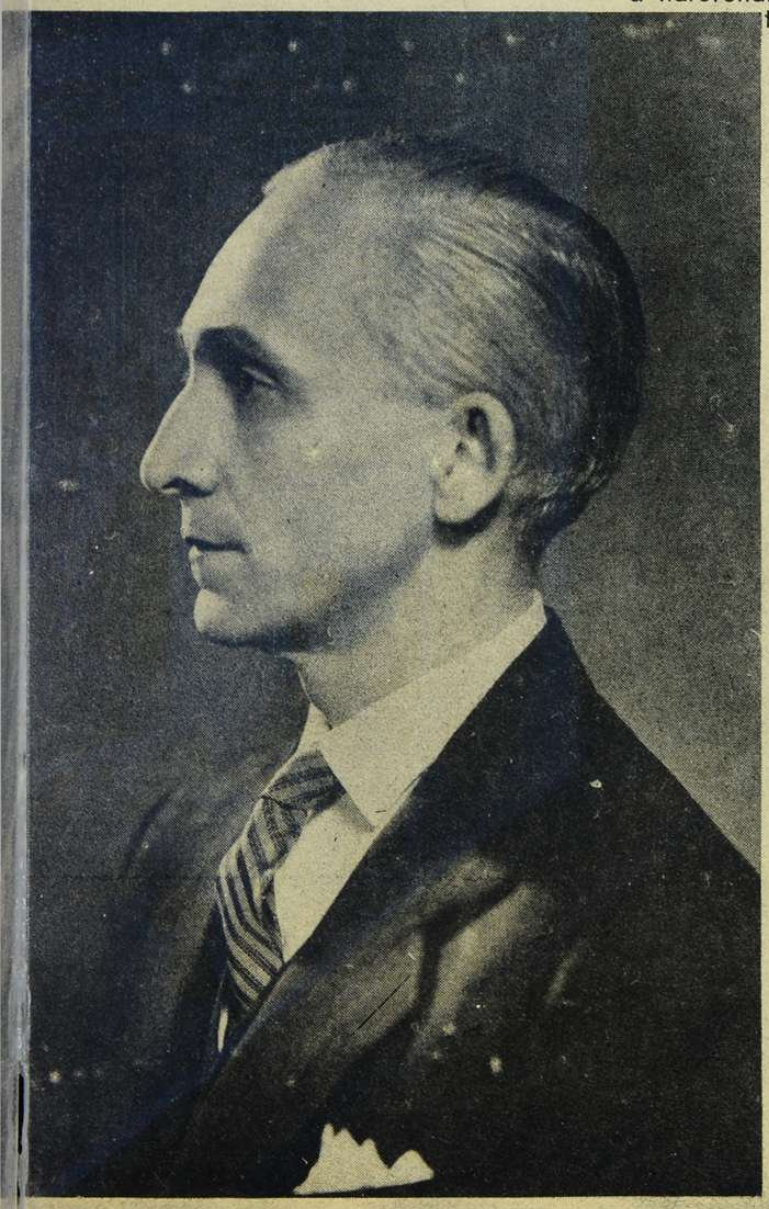

Kormányzónk látogatása Hitler vezér és kancellárnál a német főhadiszálláson az elmult napok európaszerte méltatott legnagyobb külpolitikai eredménye volt.

A baráti és szövetséges Németország vezére már a fogadtatás külsőségeiben is kifejezte azt a megbecsülést, amit a szövetséges Magyarországgal és Kormányzónkkal szemben érez. A vezéri főhadiszálláson tett háromnapos látogatása, melyre a Kormányzót Bárdossy László miniszterelnök és vitéz Szombathelyi Ferenc altábornagy, a vezérkar főnöke is elkísérték, a hagyományos magyar-német fegyverbarátság szellemében zajlott le és a megbeszélések az új Európa felépítésének és a két állam további együttműködésének részleteit tárgyalták le.

Világ

Radocsay igazságügyminisztert berlini látogatása során Schlegelberger államtitkár üdvözli.

Horvát—magyar tenniszmérkőzés volt vasárnap Budapesten. A „Róma-kupát" Magyarország nyerte el 4:2-es arányú győzelemmel.

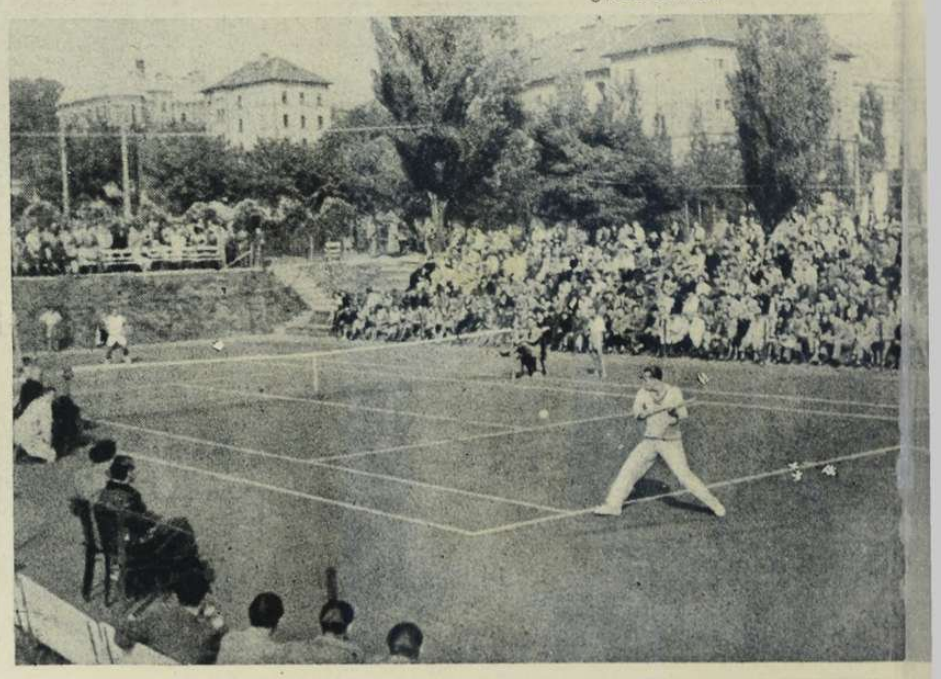

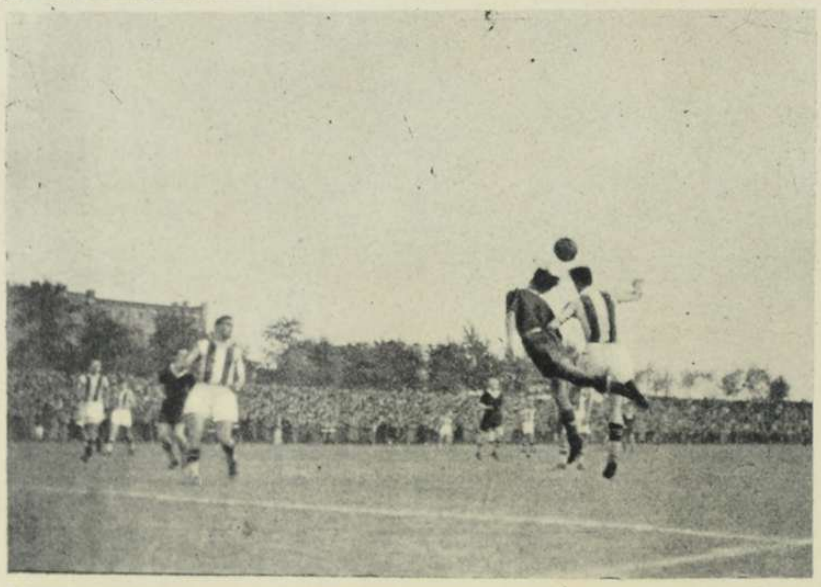

Két jelenet a vasárnapi nagy meccsről, a Ferencváros—Gamma mérkőzésről. A mérkőzést a Ferencváros nyerte meg 5:3 arányban.

A „KÉK CSAPAT" ÚTBAN A KELETI FRONT FELÉ.

A spanyol önkéntesek, akik a „Kék Csapat" soraiban harcolnak a bolsevizmus ellen, magukkal viszik régi zászlójukat a szovjetfrontra is. A „kékek" kipróbált régi harcosok, akik a spanyol rémuralom idején is kivették részüket a bolsevizmus elleni küzdelemből, most német egyenruhában, a német hadosztályok között veszik fel a küzdelmet a keleti arcvonalon.

ESKÜ A BOLSEVIZMUS ELLEN.

Belgiumi vallon önkéntesek felesketése a szabad légióba. Balról a harmadik: — Léon Degrelle, a rexisták vezére.

ujság

MAGYAR LEVENTÉK A BRESLAUI SPORTVERSENYEKEN.

NAPFÉNY, EGÉSZSÉG.
Munkaszolgálatos német leányok labdajátéka.

A „NORMANDIE" AMERIKÁBAN.
Roosevelt parancsot adott a híres francia óceánjáró, a Normandie lefoglalására.

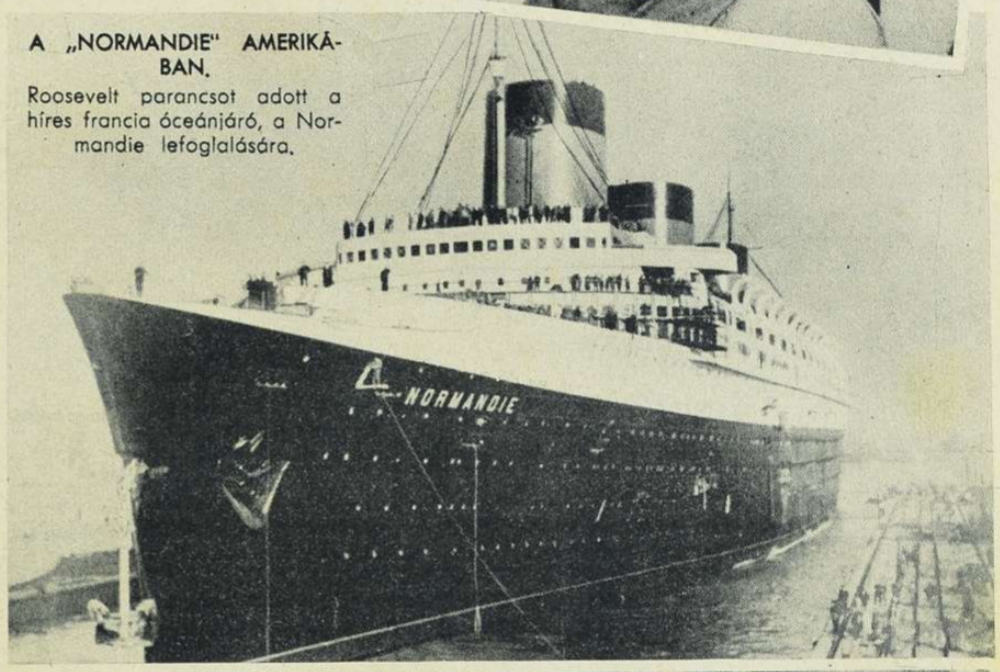

AMERIKÁBAN ELEGÁNSAN...
Budennij és Timosenko, a két vörös - marsall fényképe az amerikai lapokban. Vasalt nadrág, hófehér zubbony, sok arany, — hogy a kedves burzsujok meg ne ijedjenek. — Budennij tartása még nem kimondottan hollywoodi, a kabátúija is kissé hosszúra sikerült, s mintha Timosenko marsall - elvtárs kinevetné... Valahogy divatbemutató jellege van a képnek, ami rendkívül aktuális a szovjetben — manapság.

UKRÁN KIÁLLÍTÁS A LIPCSEI VÁSÁRON.

A kárpátaljai rutének tiltakozógyűlést tartottak Szerednyén, ahol élesen visszautasították Benes legutóbbi Magyarország-ellenes kijelentéseit. Képünk: a szerednyei gyűlésre érkezőket diadalkapu fogadja a község határában.

UJ KOR–

A birodalom vezére tanácskozik Albert Speer professzorral, Berlin zseniális újjáépítőjével.

Schmid-Ehmen szobrász:
A nürnbergi Luitpold-aréna felségjelvénye a Birodalmi Pártnap terepén.

„Egy nép sem él tovább, mint kultúrájának alkotásai..."
Hitler Adolf.

Évezredek alkotó ereje dacol az elmúlással, a kőbe, márványba s nemes vonalakba fogott építési műremekekben, hirdetni régi, nagy nemzetek dicsőségét. A fáradt és tehetségtelen korok csak utánnozzák a jó mesterember szorgalmával a kialakult stílusokat, de amikor beköszönt a teremtés új történelmi korszaka, akkor megszűnik az utánzás és új stílust vés az alkotó ember korának arculatára.

Budapesten a hét folyamán nyílik meg az új német építőművészeti kiállítás, amelynek gazdag, nemes anyaga vaskos köteteknél szemléltetőbben tárja fel a friss lelket, az új látást, a hatalmas épületekbe feszülő művészi akaratot s az új szépséget, amely jellegzetesen és évszázadokra kifejezi a nemzetiszocializmus belső, kulturális értékét. Nem utánzásra valók ezek a remek alkotások, hanem a népi tehetségben szunnyadó alkotóerők felkeltésére mindenütt, s minálunk is...

Hitler a nagymestere ennek az új német építőművészetnek. A német nép vezére öntudatosan, művészi következetességgel küzdött **a térformálás új alapelvéért** s kiválogatta az első vonalba az olyan munkatársakat, akiknek **művészi képzelőereje** nem elégedett meg az egyes épületek zárt, magányos, arisztokratikus, vagy polgári szépségével, hanem elcsapongott — túl az individuális műremekeken — **az épülettömbök, a terek, a városnegyedek és az egész birodalom művészi kiformálásának nagy álma felé...** Ez az új, forradalmi építőművészeti gondolat, amely a szépséget közkinccsé teszi s nem határolja el önző módon rejtett bankárpalotákba... Igy fejlődött ki 1933 óta az új német építőművészet csodálatos gyorsasággal, **Paul Ludwig Troost, Albert Speer, Hermann Giesler, Roderich Fick** és a többi nagy német tervezők és építőművészek munkája nyomán. Hitler a nagy városok újjárendezésére építészeti felügyelőket és tanácsosokat nevezett ki, de **megadta az eszközöket is,** a hatalmas tervek megvalósításához... Münchenben a „Királyi-tér", Nürnbergben a pártnapok kongresszusépülete és a Márciusi-mező kőbástyái s Berlinben a gigantikus városrendezés **Albert Speer** irányításával, — világosan megmutatják már egy 30 évre tervezett építészeti program nemes és átfogó méreteit. Berlinnek új városközpontja alakul két tengely körül; körutak, parkok, újjáépített városnegyedek visznek értelmet, célt, szépséget és stílust a városkultúrába. Bazárok, áruházak s üzletpaloták túltengő és ízléstelen tolakodása helyett **a középületek** egyszerű, finom és erős vonalain pihen meg az emberi szem s az új stílus átterjed az üzemekre, a munkásházakra, a lakónegyedekre, a repülőterek s a katonai épületek sokaságára is. **Nem uniformizálás ez, hanem gazdag belső egység; az erő új építőművészete, a technika századához illő építészeti összhang megtalálása. A tér, a forma s az ember egymásra találnak...** Mélyen szánt már az új kultúra s kincsei nemcsak az egyént, hanem a **közösséget gazdagítják** a szépség halhatatlanságában...

Hitler dolgozószobája, az új kancellária épületében.

Albert Speer építész: **Az új Kancellári Hivatal márvány-csarnoka.**

J ÉPITŐMŰVÉSZET

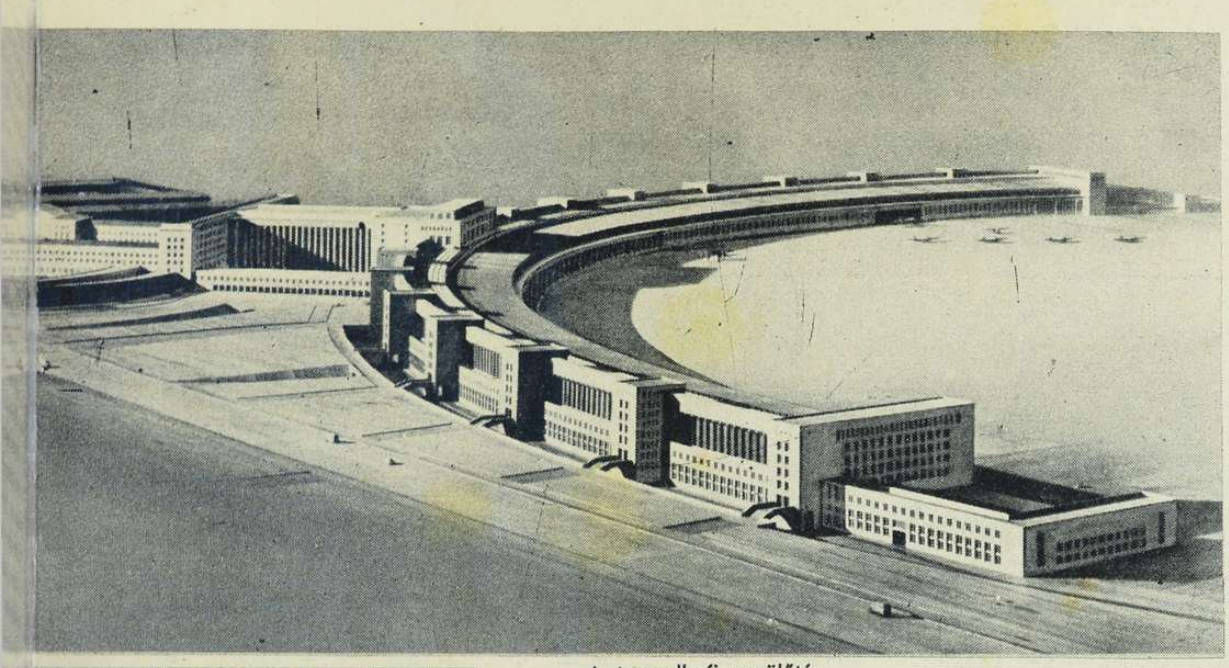

A tempelhofi repülőtér.
Ernst Sagebiel műve.

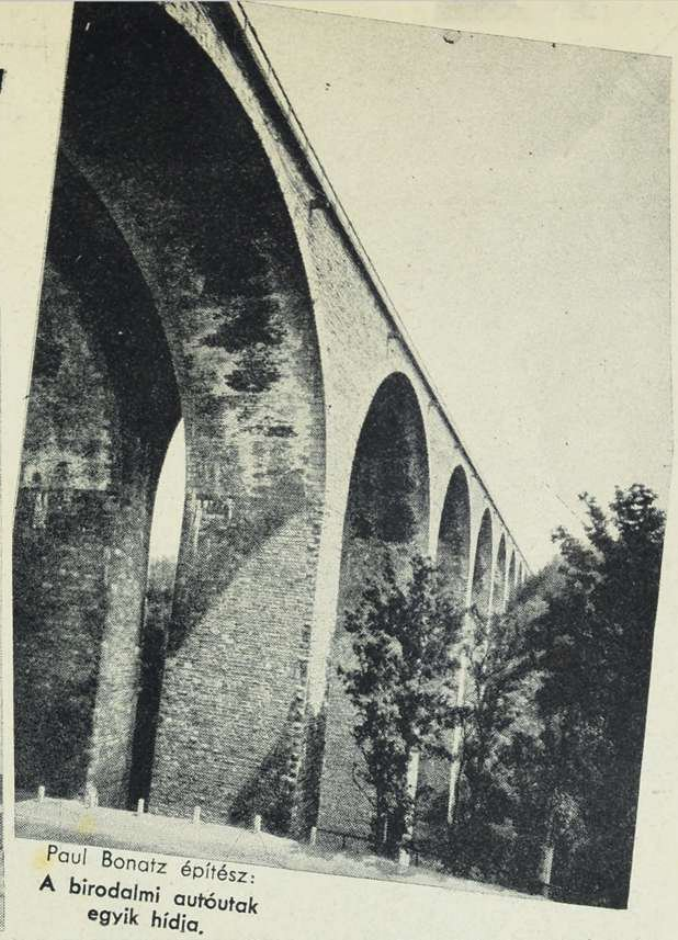

Paul Bonatz építész:
A birodalmi autóutak egyik hídja.

Herbert Rimpl építész:
A Heinkel-művek üzemi lakótelepe.

Herbert Rimpl építész:
A Hermann Göring-Művek városának távlati rajza.

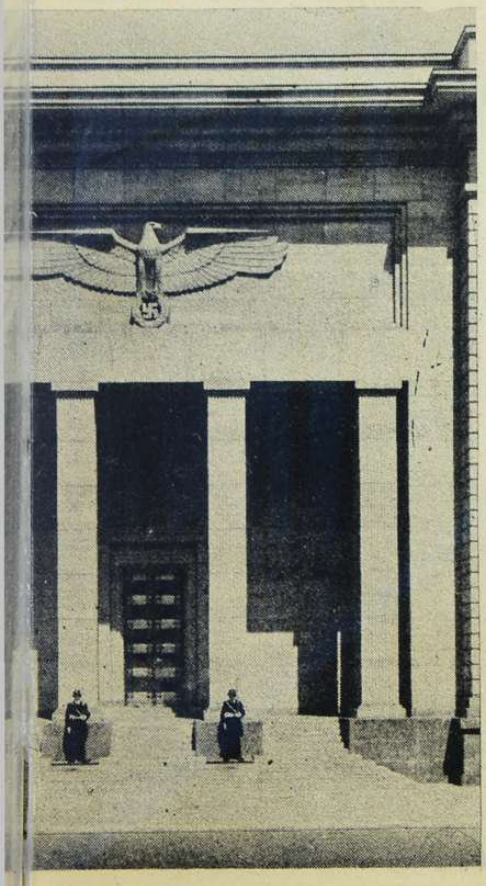

…erlini új kancellária épülete.
A Albert Speer műve.

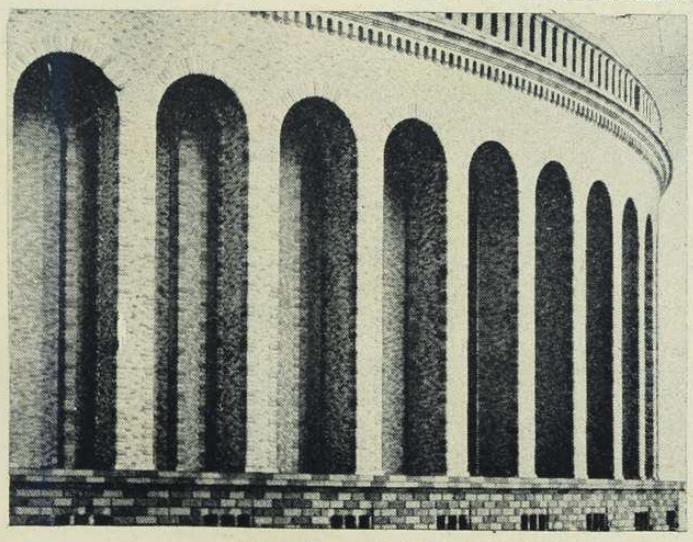

Albert Speer építész:
A Német Stadion külső falának részlete (modell).

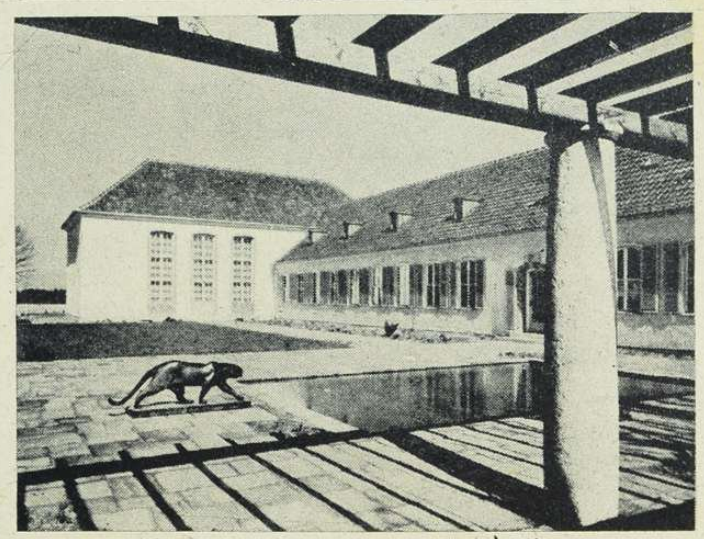

A légihaderő építészeti szakosztálya:
Egy repülőtér tisztikaszinója.

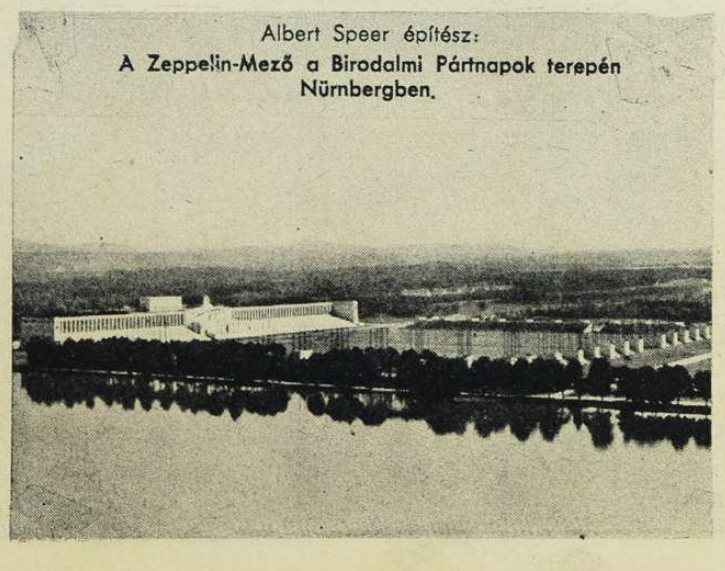

Albert Speer építész:
A Zeppelin-Mező a Birodalmi Pártnapok terepén Nürnbergben.

Az új kelet-nyugati tengely Berlinben.
Háttérben a Brandenburgi kapu.

A HÁBORÚ MÉLYSÉGEIBŐL

Telitalálat az angol bombázóba! Fekete füstoszlop kavarog a hatalmas, lángoló gép fölött...

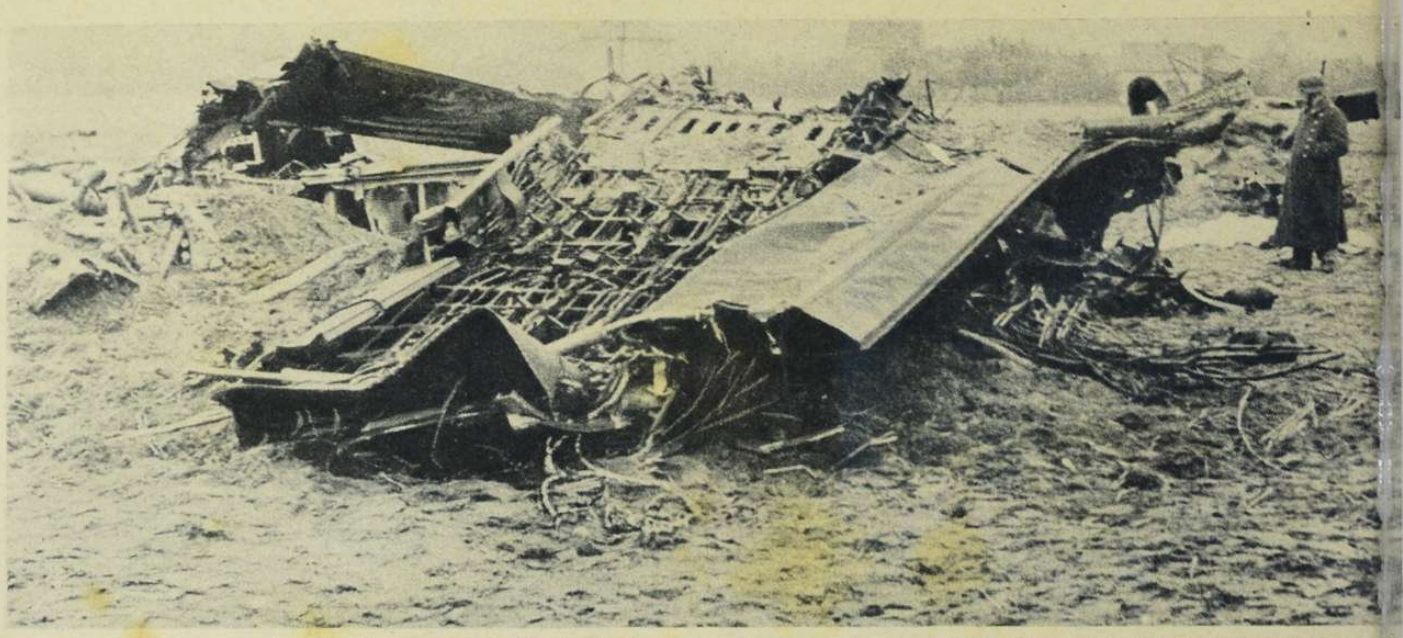

A szétnyílott roncs Berlin határában. Csak egy katona menekült meg idejében ejtőernyővel, a többit a romok takarják...

EGY ANGOL BOMBÁZÓ-TÁMADÁS TÖRTÉNETE...

A szerencsés angol pilóta feljegyzi személyi adatait a német fogságban,

s meg is reggelizik közben, bizonyságául az ellenfél lovagiasságának...

Várakozás a parancsra

Géppisztoly, cigaretta s elszánt lélek a szemekben.. Az élet kis- és nagy cselekedetei szinte egyformák a halálos roham pillanatában...

A halott ellenség megbecsülése: A németek becsületesen eltemetik az elesett szovjetkatonákat.

Légi felvétel a Dnyeper partjáról a nagy megsemmisítő csata utolsó óráiban. A szovjet-pontonhíd előtt kétségbeejtő zsúfoltságban és vad menekülési rendetlenségben összetorlódtak a gépkocsik és a páncélosok. Képünkön fehér csíknak látszik a híd s előtte mint a hangyaboly, nyüzsög a rengeteg jármű. Ebbe a káoszba vágott bele a keleti hadjárat egyik legnagyobb stukatámadása!

A HÉT LEGÉRDEKESEBB KÉPEI

SZOVJETFOGAT AZ ÚTSZÉLEN.
Szegény lovacskák, néma áldozatai a szovjet háborúnak...

A legi bombázás eredménye... A híd percek alatt összedőlt s a menekülő kocsikat romhalmazba verte a szörnyű támadás...

A FEKETE-TENGER PARTJÁN.
Így fest egy szovjet „tengeri erőd...”

KRIVOJ ROG UTCÁIN.
A bányaváros gazdagságát — a szovjeturalom alatt — a szemben lévő épület szívta fel: az állami bank...

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK

A tengelyhatalmak háborújának nyugati arcvonaláról ragyogó eredményt számol el a hét. A német haditengerészet és a légi erő egységei *302.000 tonna* angol hajót süllyesztettek el, magasan a megszokott átlag fölött. Az Atlatni Oceán és a szuezi öböl vizein sulyos csapás érte Angliát s ahelyett, hogy ígérete szerint, állandó légi támadásaival tehermentesítette volna keleti vörös szövetségesét, maga szenvedett nehezen pótolható veszteséget. A német búvárhajók az Atlanti Oceán északi felében, korvetthajóktól és rombolóktól erősen védett angol karaván támadtak meg s több napos üldözésben 22 gőzöst süllyesztettek el. Great Jarmouth közelében 21.000 tonna angol hajóür pusztult el, a szuezi öbölben egy 7000 és egy 5000 tonnás hajó, a La Manche csatornában pedig a támadásra küldött angol gyorsnaszádok merültek el hullámsírba. Az angol szigetország számos ipari központját és kikötőjét hevesen bombázták a német légi erők s Szuez környékén és Északegyiptomban sok repülőteret, olajraktárt és vasúti vonalat romboltak szét. A német birodalom ellen vezetett angol légitámadások során 63 angol repülőgépet lőttek le, bebizonyítani, hogy a híres *„légi erődök“*, a nehézkes amerikai típusú új bombázók könnyű martalékai a harcban gyakorlott és technikailag kiválóan képzett német repülőknek. Német veszteség a hősi *Bremse* iskolahajó, amely a legészakibb pontokra igyekvő német csapatszállító hajókat kísérte s felvette egyedül a harcot egy angol cirkálóval és két rombolóval. Az 1400 tonnás Bremse órákig feltartóztatta a túlerőt s a csapatszállító hajók elérték biztonságosan rendeltetési helyüket, amíg végre sikerült az angoloknak a páratlan merészséggel küzdő kis iskolahajót elsüllyeszteni... Ezek a csodálatos példák félelmetes hírnevet szereznek a számbelileg valóban kicsi német hajóhadnak s megsokszorozzák az erőt, amelyet a tengereken képviselnek. Churchill legutóbbi beszédében élénken tiltakozott az angol sajtó kedvenc állítása ellen, amely arról regél könnyelmű meséket, hogy *Anglia „már megnyerte az atlanti csatát...“* A komor angol miniszterelnök azt mondja, hogy *még sohasem támadott annyi német tengeralattjáró, mint mostanában s valószínű, hogy számuk a közeljövőben szaporodni fog“...* Reméljük, hogy Churchill nem téved, mert eddig a jóslásai csak olyankor csattantottak csütörtököt, amikor a tengelyhatalmak közeli letöréséről beszélt...

A 13. hét

eseményeit jegyzi fel a történelem a keleti hadszintéren s a hét végére megtudjuk, hogy a babonás szám kinek jelent szerencsétlenséget...

Leningrád körül óriási harcok tombolnak. A szovjetcsapatok s a mozgosított lakosság még erődvonalakat és földsáncokat épít Vorosilov parancsára, amikor már a német csapatok a külső erődövben harcolnak s kézitusában egymásután foglalják el a modern bunkereket és a tüzérségi megerősített állásokat. A német légi haderő szakadatlanul bombázza a hatalmas város katonai és ipari berendezéseit, felderiti az összes csapatmozdulatokat, ellenőrzi az új ellenállási vonalak építését; *uralkodik a levegőben* s ahol ezt a fölényt egy modern hadsereg biztosítani tudja, ott az ellenfél bukása csak rövid idő kérdése!

Felejthetetlen kép lehet ezekben a döntő napokban körültekinteni egy magasan szálló repülőgépről a Leningrad-körüli csatatereken... Délre a várostól, a *valdai síkon*, Vorosilov megvert csapatai húzódnak vissza a kiégett nagy harcikocsik közül, *Schlüsserburg* nyugati mezőin szovjeterődök repülnek a levegőbe, a *dubrovkai* nagy erőműtelep magas kéményei összeomlanak, északon *Volchov* és *Zvik* gátjai szakadnak darabokra a villamos telep körül s kialusznak a leningrádi lámpák... Igaz, hogy nem kell világítás, mert a német csapatok és a finnek a Ladoga-tó partján, szabad szemmel látják már az eget vörösítő leningrádi tüzeket... *Narva* és *Kingisepp* vonalán ömlenek előre a friss német csapatok. *Novgorod* és *Csudovo* fölött minden használható út feketéllik a hadoszlopoktól, erdőkön és mocsaras tájakon át feltartóztathatatlanul nyomul előre az utánpótlás, szorosabbra szorítani az acél és a lélek ostromgyűrűjét. *Sátáni lelkiismeretlenség szükséges a szovjetellenállás folytatásához a leningrádi térben!* Egy millió katona és négy millió lélek szorult be a tengerparti város körül kialakított katlanba, ahol Vorosilov harctérnek nyilvánította a sűrűn lakott vá-

A FELDERÍTÉS CSODÁJA.
Az angol partokról készítette ezt a festménynek beillő képet a német felderítő légi őrjárat. Az elszórt kis pontok a tengeren, a kikötő felé igyekvő angol hajókaraván egységei. A felderítő pontos jelentést ád, s nemsokára elindulnak a bombázók és a harci gépek — csökkenteni Anglia kereskedelmi hajóhadát..

TÁMADÁS A SZOVJET GÉPPUSKAFÉSZEKRE.

ÉS UJ FORDULATOK

rosnegyedeket. Az ellenállás akkor is lehetetlenség volna, ha a német csapatok megállnának s bevárnák Leningrád lakosságának testi összeomlását, mert a Ladoga-tó hajózási forgalmával, légi támadások nélkül sem lehet az óriás város népélelmezési és hadellátási kérdéseit megoldani.

A leningrádi körzet a szovjet hadiipar 12 százalékát fogja magába, 800 gyárral s üzemmel és 250.000 ipari munkással. A szovjet hajóépítő üzemeinek 75 százaléka fekszik a leningrádi tengerparton s a kémiai, az elektrótechnikai, a textil és nyomdaipar pótolhatatlan ereje vész el, ha Petrográd elesik. *Az ipari termelés már véglegesen megszünt,* mert erőforrásai elvesztek s a munkásságot nem az üzemekben, hanem a hevenyészett új állásokban használják. A fölösleges emberi szenvedések dantei pokla Leningrád s a lakosság szenvedéseiért Vorosilov és a szovjet hadvezetőség felel a történelemnek. Tiszta katonai szempontból Leningrád sorsa már egy hét óta *nem érdekes.* Elesik, elfoglalják s egy csapásra a győzelem nagy napján, fel Murmanszkig lekaszálják a szovjet ellenállást, mert Petrográd nélkül Karéliában sem lehet arcvonalat tartani. Kétségtelen dolog, hogy Petrográd elvesztése megrendítené egész-Szovjetoroszországban a hamis jelentésekkel jól-rosszul fenntartott hitet a vörös hadsereg fegyvereinek erejéről s az is lehetséges, hogy rövidesen jelentkeznének akkor a belső komoly válság jelei is. A szovjetterror ereje szinte határtalan, a megfélemlített tömegek mozdulni sem mernek, de a félelemnek nincs tartó gyökere s ha egyszer megroppan valahol a rémület tekintélye, beláthatatlan lelki válság zúdulhat a szovjeturalomra . . .

A szovjet ellentámadások

összeomlását, a rendkívül nyomott hangulatú moszkvai jelentések is kirívóan sejtetik s csak az angol sajtó ragaszkodik olyan helységnevek közléséhez, amelyekről a szovjet már nem is virágnyelven, hanem nyiltan lemondott.

Velikije Luki-tól északkeletre, a vörösök „felmentő" csatát vesztettek s a Volga forrásvidéke német kézre került. *A német támadás nyomása az egész keleti arcvonalon óráról-órára erősödik. Nyilvánvaló, hogy befejeződött a nagy előkészület s a hadműveletek hosszú sorozata újra megindult.* Todt híres útépítő osztagai rendbehozták az utakat, biztosították az utánpótlás ütemes menetét s az elfoglalt területeken zavartalanul folyik a felvonulás.

Az angol jelentések konokul hirdetik Timosenkó nagy támadását *„Szmolenszktől Gomelig"*, amikor Szmolenszktől legalább 70 kilométerre s Gomeltől 80—90 kilométerre húzódik az arcvonal. Berlin *„Timosenko-illúziónak"* nevezi a visszavert offenzívát. *Gomeltől keletre, a szovjet hadsereg heteken át, lázas munkában megerősítette a Djeszna vonalát, a folyó jobbpartján, de a jól kiépített állásokat lerohanták a németek s a hidat is sértetlenül foglalták el. Ebben a bravúros előnyomulásban 30 óra alatt 80 kilométert meneteltek a csapatok s pihenés nélkül megnyerték a csatát.*

Kiev fölött és Kiev alatt fontos új pontokat foglalt el a szövetséges haderő. A Dnyeper alsó és középső folyásának terében sűrű légitámadások pusztítják a hátráló szovjetcsapatokat s az *olasz hadosztályok már a Dnyeper balpartján harcolnak.*

Odessza kikötőjét és katonai berendezéseit bombazápor veri, a *Krim*-félsziget minden fontos pontját naponként támadják a német repülők, a *Fekete-tengeren* tovább folyik a szovjethajók pusztítása s *az egész arcvonalon nagy eseményeket jelentő mértékben emelkedik a légi tevékenység.* Zuhanóbombázó egységek tépik és szaggatják a vasútvonalakat, elhallgattatják a szovjettüzérséget, szétkergetik a gyülekező csapatokat, támadják Moszkvát s meghiúsítanak minden kifejlődő támadást a csírájában.

Az *álló háború* jámbor óhaj az arcvonal eseményeinek egyszerű összefoglalása alapján s az sem valószínű, hogy a szovjet seregek ki tudják várni a telet. Sok idő van még november közepéig s egyetlen nap sem mulik el a szövetségesek hatalmas csapásának előkészítése nélkül. Az állandó nyomás, a szakadatlan harc felmorzsolja a szovjet maradék erőit és felszerelését s Leningrád ostromából különösképpen le lehet vonni azt a tanulságot, hogy *a szovjet legvadabb erőfeszítése sem tudja többé az események vaskövetkezetességét megváltoztatni.* Leningrád technikai védelme tökéletesnek nevezhető! Új rendszerű betonerődök, tankcsapdák, széles aknamezők veszik körül, a védelmi vonalat a tüzérségi ütegek ezrei védik, 52 tonnás harcikocsik támogatják az ellenállást s a záróvonalak mégis összetörnek az 5000 négyzetkilométeres térben és szükebbre szorulnak, a teljes elpusztulásig.

A finn arcvonalon is fontos helységeket foglaltak el az egyesült német-finn csapatok s 150 kiserőd leküzdésével kerültek közelebb Leningrádhoz. *Az északi, a középső és a déli arcvonal eseményeiben tökéletesen egyforma a ritmus, az irány és a lendület, a hadiszerencsének nevezett legyűrhetetlen katonai fölény . . .*

A magyar honvéd

harcának és vitézségének méltó elismerése a német vaskoronarend lovagkeresztje, amelyet Magyarország kormányzójának nyújtott át Hitler birodalmi

Finn katonák elektromágneses szerkezettel keresik a lerakott szovjetaknákat.

EZ A HALOTT ÉL!

Megszokott esemény a fronton, hogy szovjet katonák halottnak tetetik magukat, de a „kegyes" csalás most már ritkán sikerül.

A leleplezett „halott" még társának sem engedelmeskedik, mert a politikai biztos meséjét erősen hiszi a szerencsétlen arról, hogy a fogságban megkínozzák és megölik.

ÖRÖMUJJONGÁS REVALBAN.

Leírhatatlan jelenetek játszódtak le Reval utcáin a felszabadítás után. A nép megmutatta, hogy mit gondol a szovjetről.

Német előőrshajók a Csatornán; búcsúzás előtt „Jó utat!" — int a kapitány a testvérhajónak.

A MINDENNAPI LÁTVÁNY.

A szovjet arcvonal mögött dúl az igazi anyagháború. A vasúti vonalak, pályaudvarok és vonatok bombázása, az utánpótlás szétverése a légi haderő legfontosabb feladata.

vezér és kancellár. Ez a nagy kitüntetés felénk ragyogtatja honvédeink hadjáratának kiemelkedő mozzanatait: Galicia megtisztítását a szovjetcsapatoktól, a kievi előnyomulást, az umani bekerítő csatát, az üldöző harcokat a Dnyeszter és a Dnyeper között s Nikolajev ostromát és bevételét... Erély, bátorság, kezdeményező készség, vitéz támadás és szívós ellenállás jellemzik a magyar csapatok hadműveleteit, amelyekben becsülettel betöltötték nagy feladatukat a szövetséges erők támadásának segítésével és biztosításával.

A honvédcsapatok arcvonalán ezen a héten jelentősebb esemény nem történt, de repülőink tevékeny részt vettek az ellenséges állások bombázásában. A kiadott jelentés szerint, a magyar repülőcsoport július 8. s augusztus 27-e között 555 ellenség fölötti repülést végzett s 40 tonna bombát dobott az ellenségre és annak hadi berendezéseire.

Olasz szövetségeseink nehéz és dicsőséges harcot vívtak az afrikai arcvonalakon és az Atlanti-óceánon, ahol egy olasz tengeralattjáró egy nagy angol tartályhajót és egy 5450 tonnás gőzöst süllyesztett el. Tobruk erődövezetében kézitusában rohammal foglaltak el fontos állásokat s az abesszíniai harcokban véresen visszavetették a támadó angol csapatokat. Az *uolchefiti* olasz erőd hős védői 4 hónap óta állják magányosan az ostromot s ezen idő alatt 26 rohamot vertek vissza, 57 nagyobb légi bombázást szenvedtek végig s állásaikra 12.000 angol tüzérségi lövedék hullott!..

A ROHAMCSAPAT KATONÁI.

...émet rohamosztagparancsnok, aki háromnegyed óra alatt 17 szovjetágyút foglalt el.

AZ ELKÉSETT SZÁLLÍTMÁNY.
Szovjetágyúk hosszú sora vadonatúj, sértetlenül került német kézre, a gyors előnyomulás következtében.

AZ ELSIETETT DIADALKAPU.
Ilyen vöröscsillagos bejáratokra bukkannak a finn katonák mindenfélé a Ladoga-tó partjain húzódó községekben. — Marx, Engels, Lenin és Sztalin győzelmét zengik a táblák, amit a derék finn altiszt — nem javall, s puszta jelenlétével megcáfol...

VALAHOL A CSATORNA MENTÉN.
Parancsadás az indulásra, — Anglia ellen.

A TÁBORI ÁGYÚ ÁTVONTATÁSA AZ ILMEN-TÓ MOCSARAS PARTJAIN.

Az angol bombázók Olaszország északi városait *Svájcon át támadták* meg, gyönge eredménnyel, *de Svájc semlegességének durva megsértése árán*. A svájci tiltakozás sorsa még ismeretlen. *Malta, Haifa és Ciprus bombázásával fontos sikereket számolt el az olasz légi haderő.*

A nemzetközi helyzet

súlyosan megromlott Roosevelt ismert beszéde után. Roosevelt a tengerek szabadságának pontatlan értelmezésével kiadta a parancsot az amerikai flottának, hogy lőjjenek, ha bárhol veszélyt látnak „az Amerika védelmére szükséges vizeken..." *Virginio Gayda*, a nagy olasz közíró méltóságteljesen felelt az Egyesült Államok elnökének s megállapította, hogy a tengelyhatalmak ezután sem keresik az összeütközést, de ha tüzelnek hajóikra — viszonozzák a tüzet. Virginio Gayda határozottan állítja, hogy amerikai tengeralattjárók tartózkodnak a Földközi-tengeren, pedig ezt a tengert már semmiféleképen sem lehet Amerika védelmi vizeinek elnevezni... Természetes dolog, hogy az angol sajtó örömmel uszít s iparkodik kirobbantani

...ENETELNI, MENETELNI SZAKADATLANUL...

A SZERVEZÉS CSODÁJA.
A Dnyeszter partján még tombolt a csata, de a part sűrű bokrai között a német műszaki csapatok már részekben összeállították a hidat, hogy a keleti parton kifejtett ellenállás letörésének óráiában a csapatok a folyón átkelhessenek...

A HÉT TÉRKÉPE

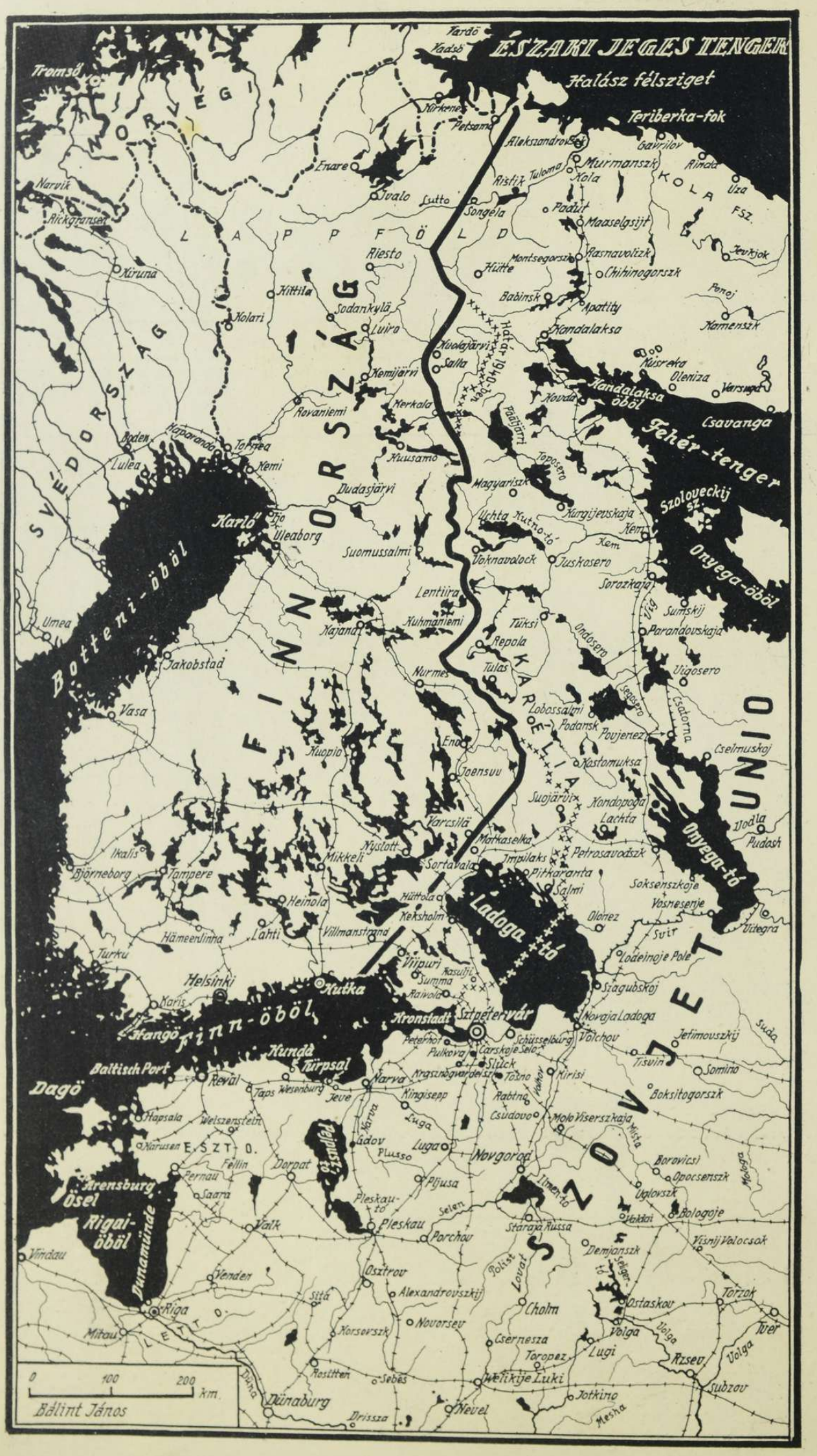

MUSSOLINI egy olasz önkéntes egység parancsnokával beszélget a keleti hadszíntéren.

a szenvedélyeket az egész emberiség szerencsétlenségére. A Reuter szerint Roosevelt Németország elé dobta a kesztyűt s megkapta a parancsot, hogy hagyja el a tengert Izland és az Egyesült Államok között. Ha engedelmeskedik Németország, elveszti az atlanti csatát, ha nem engedelmeskedik, akkor az amerikai és az angol hajóhad együttesen semmisíti meg Németország tengerészeti erejét... Így számítanak nagy örömmel Angliában, ahol *más fegyverével szeretnék megnyerni a háborút.*

Egyesült Államokban azonban a józan közvélemény még igen tekintélyes tábora van és s becsületes hazafi és elismert komoly politik emeli fel intő szavát a meggondolatlan lépések len. Az egész világ szegényedik, de az Egyesült Államok kétségtelenül ma is a leggazdagabb az ö szes országok között s a háborús beavatkozás s lyos, végzetes kockázatával csak veszíthet, sokk többet, mint ahogy azt a borulátók képzeli *A Csendes Oceán békéjének megzavarása totális tenné a világháborút, anélkül, hogy a háború vég eredményére döntő befolyást gyakorolna, vagy a nak befejezését meggyorsítaná. Az európai go dolat hívei békét kívánnak Amerika népének nyugalmat, — de a feltorlódó szenvedélyesség ne sok jót ígér. Amerika a keresztúton áll s a vil feszülten figyeli sorsdöntő új mozdulatát...*

A SZOVJET NÉPBIZTOS KINCSE.

A harctéren, a Peipus-tó partján ásták ki nemet katonák, aknakeresés közben egy népbiztos elrejtett holmiját. A vidám utászok az értékes bundát becsülgetik

RÉGI MAGYAR VILÁG

Száz év előtt az 1841—1843-as években először mozdult meg a föld a rendi-alkotmányon alapuló régi Magyarország alatt. Fizessen a nemes is adót, — s az így felfokozott állami bevételekkel haladjunk előre a jobb élet felé, — ez volt a nagy kívánság, amely a magyar közvéleményt két egymással álló táborra osztotta. *Az egyik oldalon álltak a maradiak, a másikon a haladók.*

Ma szinte hihetetlen azt a reakciós álláspont, — vagy mondjuk nyílt megvallása, — mely akkor a sajtóban, a nyilvánosság előtt, nyomtatott betűkbe rőva, meg tudott szólalni, s elvi tőmondatait az ember el sem tudná hinni, ha nem olvashatná:

«Az adóból a nemesre semmi jó sem háramlik. — Magyarországnak a külföldtől el kell zárkóznia. — Nem kell az országnak vidéki kereskedés. — A köztisztviselőség honor publicus (nyilvános megtiszteltetés) *azért hát nem az a tennivaló, hogy a tisztviselők fizetéshez járulnának, hanem mentsük fel őket a lealacsonyító fizetéstől. — Út külföldre, vaspálya nem kell. — A belső utakat pedig az adózó nép, mely azokat csaknem maga használja, igen könnyen tovább is fenntarthatja...»*

Ilyen és ehhez hasonló volt a maradiak álláspontja s mindennek homlokegyenest ellenkezője a haladóké, akik lehetőleg hónapok alatt hozták volna be legszívesebben a mult minden mulasztását. *A két fél között a vita egyre jobban elmérgesedett, a szenvedélyek fellobogtak, a sértések az elvi vitát személyeskedésekbe vitték át, s az első nagy összeütközés Zalában tört ki Deák Ferenc körül.*

Deáknak, a pozsonyi diétán vitt szereplése miatt már országos híre volt. A követválasztáson a haladópárt Deák nevével indult küzdelemre, s őt jelölte követnek. Meg is választották, pedig Deák Ferenc az elmérgesedett küzdelem láttán már előre kijelentette, hogy a követi tisztséget nem fogadja el, s amikor a választás a távollétében és győzelmével lefolyt, *a követi tisztséget vissza is utasította.* Ettől a szenvedélyek ahelyett hogy lecsillapodtak volna, mégjobban fellángoltak. A választás leírása élénken tükrözi a zalamegyei hangulatot:

«A választási gyűlés biztosítására mulhatatlanul szükséges volt *egy osztag lovas katonaságot felállítani,* mi eddig Zalában soha nem történt, s általános volt a vélemény, hogy a katonaság jelenléte nélkül legalább egypár száz ember elveszett volna, *rútul meggyilkoltatott volna* azon a gyűlésen, melyen Deákot követnek választották.»

«A gyűlés alatt többen kardokat rántottak s a katonaság közbelépése csillapította le a következéseket.»

«A választást megelőző napon Ohidán egy nemes ember, ki az adózók pártjához tartozott egy nemes esküdtet, mivel az, mint mondják, bírsággal és zálogolással akarta őt kényszeríteni, hogy a másik párthoz álljon, — *agyonlőtte.*»

«Az egerszegi úton a választásról hazatérő két párt emberei összevesztek s ennek szomorú következetessége volt, hogy *öt vagy hat ember agyonveretett, nyolc halálra lőn sebesítve, egynek kezét törték, egynek szemét ütötték ki és sok mások kisebb-nagyobb sebeket kaptak.*»

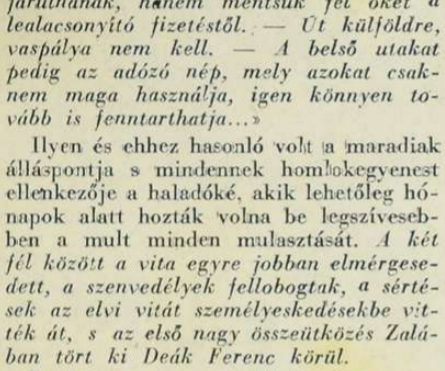

Korabeli sajtónk egy Párist járt magyar, Napoleonnak akkor felfedezett levelezéséből a nagy világhódító egy csődöt mondott tervéről számol be. *Napoleon is rendezni akarta a zsidókérdést, mely a cikk megjelenése idején a száz év előtti magyarságnak is égető kérdése kezdett lenni.*

«Jelen lévén azon időpont, — így kezdődik a cikk, — *melyben Magyarország is a kebelében lakozó izraelitáknak az emberiség elveivel egyezőleg polgári helyzetet kíván adni, nem leend érdektelen Napoleonnak intézkedése és a francia álladalomban kellő hely kimutatására törekedék.»*

«Napoleon rendelé, hogy Synhedrion tartassék Párisban, s hogy *minden országbeli zsidók erre követet küldjenek,* kik kitünőbb észtehetségükkel Mózes törvényei átvizsgálását eszközöljék.»

A továbbiakban elmondja a cikk, hogy Champagny belügyminiszter kérdőpontokat tett fel Napoleon számára, melyben ő széljegyzetekben válaszolt. A válaszokban, megszokott napoleoni mód szerint nem arról volt szó, hogy a Synhedrion mit határozhat, hanem hogy *mit fog határozni.* A császár íróasztala mellett elintézte az egész vitát és zsinatolást:

Champagny kérdése:

«Szabad-e zsidónak több nőt feleségül venni?»

Napoleon döntése:

«Szükséges, hogy a tagadó felelet határozottan kimondassék és hogy a Synhedrion a soknejűséget Európában tiltsa el, mely ezelőtt meg volt engedve. Ezen engedelemnek a nyugaton elterjedt zsidókra nézve meg kell szünnie, *míg a keletieknél, tekintetbe véve ottani különös helyzetüket, fennállhat.»*

A belügyminiszter kérdése:

«Egybekelhet-e zsidó lány kereszténynyel vagy keresztény lány zsidóval?»

Felelet: «A nagy Synhedrionnak nyilvánítani kell, hogy vallásos egybekelés csak a polgári törvényhatóságnak helybenhagyása után tehető, s hogy a zsidók vagy zsidó lányok egybekelhetnek franciákkal vagy francia lányokkal. Sőt szükséges, hogy ezen egybekelés ajánltassék is mint védelmi s illedelmi eszköz a zsidók számára.»

A belügyminiszter kérdése:

«A Franciaországban született s a honi törvények által polgároknak ismert zsidók hazájuknak tekinthetik-e Franciaországot? — Kötelesek-e azt védeni, a törvénynek engedelmeskedni s a polgári törvénykönyv rendeleteit teljesíteni?»

Napoleon válasza:

«A Synhedrion kijelenti, hogy a zsidók Franciaországot éppen úgy kötelesek védeni, *mintha Jeruzsálemet védenék,* mert itt úgy bánnak velük, mintha a szent városban lennének. Ha megkívántatik, hogy a zsidó ifjúság egy része táborba szálljon, akkor ez feledi különös zsidó eredetét s a francia ügyet teszi sajátjává.»

Új kérdés:

«Tiltja-e az idegen iránti uzoráskodást a zsidótörvény?»

Felelet rá:

«A Synhedrion tiltandja az uzorát a francia ellen, hol a zsidók a polgári törvény védelme alatt állnak. *Mózes törvényét a Synhedrion így fogja magyarázni.* A zsidó mindenütt, hol polgár, magát úgy tekintse, mintha Jeruzsálemben volna, s hogy ő csak ott idegen, hol a haza törvénye értelmében nyomatik és gúnyoltatik, s hogy csak ilyen helyeken ismerheti el az ő vallási törvényhozósága a tiltott nyerészkedést. Minden megváltozik, hogy csak uzorával és áruskodással foglalkozhassék, ha megszokandja a mesterségek gyakorlatát s az uzoraéhség benne meg fog szünni.»

A cikk befejezése:

«Csak azon módot akartam megmutatni, mely szerint Napoleon a zsidó népet újjáalakítani akarta. A császár sokat várt a Synhedrion határozatairól s egyik belügyminiszteréhez intézett levelét így fejezte be: «A nagy Synhedrion mellett szól minden Európa felvilágosodott zsidóinak óhajtása s véleménye. *Ennek segítségével lehetséges lesz Mózes törvénykönyvéből kitörülni azon cikkelyeket, ami a zsidó nemzetségnek csak Palesztinában való lakásához volt alkalmazva.»*

Arról már nincs szó e magyar értekezésben, hogy *a zsidók erősebbek voltak Napoleonnál...*

1843-ban az őszi idény végén Pesten is elkezdődnek a nagy fogadások, estélyek s a társadalmi élet látványos szórakozásai. A hírlaptudósítóval együtt látogassunk el egy grófi házba s vessünk egy pillantást az arisztokrácia életébe:

«...Jobbra egy nagyon gazdagon ellátott thé-asztal tündöklik s egy ezervirág függönyökkel díszített tágas fehér terembe lépünk, melyből egy virágkabinett, — ezúttal a hölgyek öltözködésére szánt, nyílik be, néhány tucat atlaszcipő, báli keztyűk és minden egyébb női öltözéknek tartozékaival dúsan ellátott. Balfelől ajtaja vezet a tulajdonképpeni appartementbe, melly 7 egymásba nyíló roppant terem láncolatából áll, melyek 20 ablakkal nyílnak a kecskeméti utcára.»

Vége hossza nincs a gazdag pompa leírásának: «...A vörös selyem damaszt falak és roppant függönyökkel, melyeket a leggazdagabb aranypárkányzatok körzenek, faragott padlatfő (menyezet), bútorok, kandallók, szóval minden legkisebb részlet XIV. Lajos korára vonatkozik. Márványasztalok széles aranycafrangos francia bársony takarókkal, mozaik, vieuxlac, chinai porcellánok, arany és ezüst edények, vázák, szekrények és asztalkák minden nemeit láthatja itt a meredő szem...»

«S most már kegyes olvasó, képzelj magadnak e fejedelmi palotába mintegy 300 úri vendéget, ezek közt deli kinézésű matrónákat, kecsteljes fiatal magyar nőket, egy angyalszép leánysereget, — mindezt emelve a legízlésesebb öltözékekkel is, nagyobb fényt özönlő brillantok és rubintok, smaragdok és zaphirok, keleti gyöngyök, boglárok, arany és ezüst és drága brüsszeli csipkék tömérdeksége által, képzelj magadnak társaságot, melly arisztokraciánk két felekezetének tökéletes barátságos amalgamiájából (a polgári rend sem volt kirekesztve) egy ily hercegi palotában összpontosult, képzeld, — mert ezt leírni igazán lehetetlen, — magadnak a magyar szívességet, hódító bájt és kellemet, mellyel a nemes gróf s a *kecsdús fiatal úrnő* vendégeit minden rang, cím vagy *felekezeti különbség nélkül* fogadta és megvendégelte, s akkor lehet csak némi eszméd ezen magyar ünnepély nagyszerűségéről. És itt még nincs vége. Éjfél után két óra felé megnyiltanak a tánctermek s csarnokok roppant ajtai és négy egymásba nyíló tágas terem fogadta pazar fénytől csillámló terített asztaloknál a vendégsereget. *A hölgyek merőben ezüstről ettenek.* A vacsora méltó volt az ünnepséghez. A fényes társaság reggeli hét órakor oszla szét.»

A csillárok esti fénye után menjünk most ki a napsugaras természetbe. Egy Erdélyben élő tollforgató arisztokrata így számolt be a Kolozsvár határában tartott első magyar falkavadászatról:

«Mr. *John Paget* nálunk lakozó angol úriember volt az első, ki ezelőtt két évvel valóságos, becsületes erdélyi kopókat összeszerezve, próbálá azokat a honában divatos vadászásra szoktatni s ámbár ez eleintén sokak előtt nevetségesnek látszék, sikerült mégis valódi angol kitartás és álhatatosságának annyira célt érni, hogy már jól egybetartott ebcsapatot (meute) naponkint több több lovasok követik. Egy a legszebb s érdekesebb vadászatok közül volt a mai, mert eddig csak nyulakat, ritkán egy egy rókát kergetheténk s fogdoshatánk, hanem ma, egy hónapok óta zabolt dámvad, — a csáki-gorbói vadászkertből, — próbálta kutyáink, lovaink s lovasaink szeszét is...»

«A couver (indulás) az itteni szénafüvek. Ismered a mezőségi bérceket, a közepe táján elterülő erdőtől távol van ugyan, de a magas, hol meredek, hol pedig lankás és szakadékos hegy a tűnőnek elég dolgot adtak. Dámvadunkat szekéren viteték a couverig, mely mint mondánk egy nádas, bokros, mély szakadékos hegytető vala. Ott bocsátók őt ki; — megfutamodott, körülnézett s megint megfutamodott s ment, ment. Hat percre utánna bocsájtották a meutet (14 kopó), mely a nyomot azonnal felvette s haladott full cry. Angol ivadékú erdélyi lovaink dícséretére csak annyit mondhatok, hogy 27 lovas közül (49 percnyi kemény futás után) kettőn kívül mind ott volt a halalinál. A meghajszolt nemes vadat elevenen vettük ki a kutyák szájából, szekérre épített óljában haza szállítók s reméljük, hogy ő dámvadsága bennünket még ezentúl is jól megfáraszt. A szokásszerinti vidám vadászlakoma megint a Casinóban tartaték.»

Ezek után az újságok vegyes rovatából jegyezzünk fel néhány apróságot:

«Két angol hallván hogy hazánkban még csak napjainkban is létezik deák nyelvű politikai hírlap, jelen ősz elején hazánkba utaztak, hogy az újságok ezen általuk lehetetlennek hitt példányát, mint valami mammut-csontot, hírlapgyüjteményeik számára megszerezzék. Pestig érkezve s az itt nyert utasítások szerint kirándulásokat is tettek vidékre. Mindeddig még nem tudhattuk meg, kezeikbe jutottak-e az *«Ephemerides Posoniensis»* egész példánya. Minő ritkaságokért nem jönnek hazánkba az idegenek; *bár necsak az újságot, de az egész deák nyelvet is felraknák. Szívesen megfizetnénk nekik még a fuvarbért is...»*

«Vachot Imrének mult héten a nemzeti színházban adott *Országgyülési szállások* c. vígjátéka nagy tetszéssel fogadtatott, de méltó is volt ezen kitüntetésre. Színészeink klasszikusan játszottak, mint eredeti daraboknál szokták. E mű legjobb vígjátékaink egyikének ismertetett el közönségesen, mégis a *német lapok* unisono pálcát törnek felette. Miért? *Mert abban egy zsidó nem hiszi az emancipációt. Innét a könnyek...»*

Csak 100 esztendő választ el bennünket ettől a magyar kortól... *Virágzó nemesi előjogok, káprázatos főúri pompa, felvétele a majmolt angol életformának, az angol haladás nélkül, buzgó zsidó emancipáció, latinoskodás, maradiság.* Kevesen érezték, hogy nyugaton már elindult felénk a vihar s a kevesek élén *Széchenyi István* gróf meggyötört lélekkel sürgette az új magyar világot...

HALLOTTA? . . .

Hallotta? *A Schwarcot, a Kohnt és a Blaut elítélték rémhirterjesztésért . . .*

Hallotta? *A Blaut, a Schwarcot és a Kohnt elítélték árdrágításért . . .*

Hallotta? *A Kohnt, a Blaut és a Schwarcot elítélték sibolásért . . .*

Futó filmek
A VILÁGPOLITIKÁBAN.

ÉRIK A GYÜMÖLCS

ÉDES ELLENFÉL

NE KÉRDEZD KI VOLTAM...

VISSZA AZ ÚTON

MEGNYÍLT A SZOVJETPARADICSOM LONDONI KIÁLLÍTÁSA.

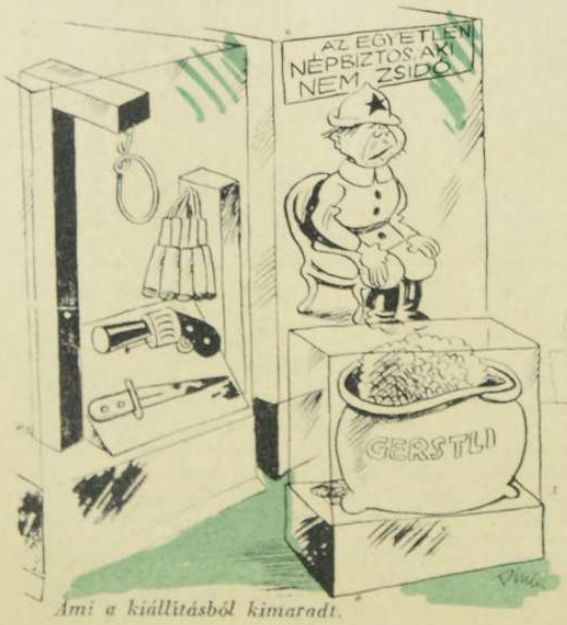

Ami a kiállításból kimaradt.

KÉPES HETI HÍR:

A brit állampolgárokat hazaszállítják Japánból . . .

— Megőrült maga, hogy ilyen lapot olvas?
— Uram, itt az áll, hogy a «vilnai ghetto» — és én is benne vagyok . . .

AMERIKAI ZSIDÓ ÜZLET.

Tegnap vettük a sok holmit a hadseregtől s most itt vannak, hogy visszavásárolják.

Az amerikai újonc felruházása 6 képben.

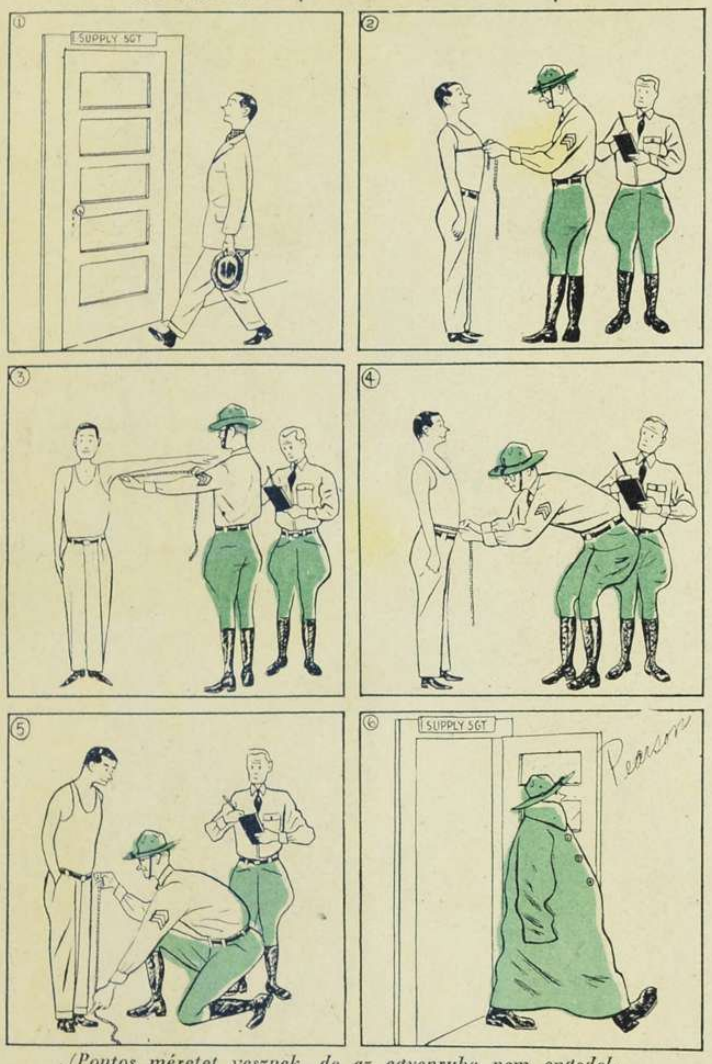

(Pontos méretet vesznek, de az egyenruha nem engedelmeskedik.)

„A TÖRTÉNELEM MOZDONYVEZETŐJE . . .“

(Prawda.)

AZ EMBERBARÁT KATONAI BIZTOS.

— Gyere csak elvtárs, majd mi agyonlövünk, nehogy élve kerülj a németek kezébe...

(Simplicissimus)

AMERIKAI KIÁLLÍTÁSON.

— Jobb befektetést nem tudok ajánlani önnek, mint ezt a szobrot.

A FAKIR GONDJA:

Nem tudom mi baja ennek a gyereknek, mikor a legfinomabb angol acélszögekre fektettem...

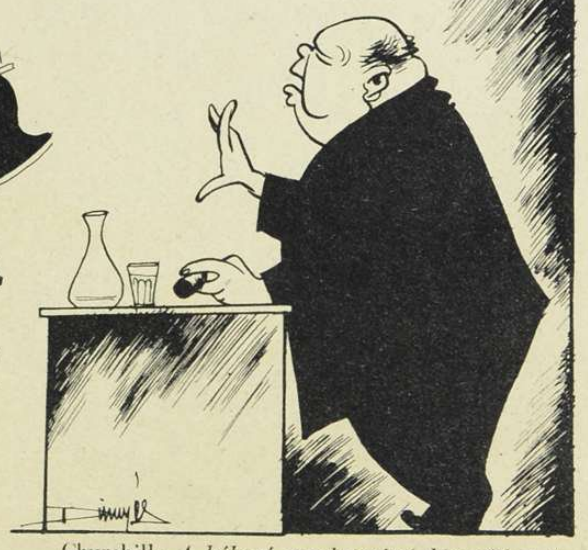

Churchill: *A háború meglepetései kimeríthetetlenek és közülük igen kevés a kellemes természetű!*

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: Dr. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel.: Grátzer Antal. Szerkesztőség: Budapest, VIII., József-körút 5. Telefon: 137—103 — Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 5. II. em. Telefon: 144—400. — Előfizetési ár egy évre 10 P, félévre 5 P, negyedévre 2.50. Egyes szám ára 20 fillér. Kéziratok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. offset-körforgógépén, Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

MINDEN AKADÁLYON ÁT